

PRINT POST APPROVED PP318852/00020

SEPTEMBER 2005

Misli Thoughts

LETO - YEAR 54
ŠTEVILKA - NUMBER 9

<http://www.glasslovenije.com.au>

»**DRŽITE SE na toplem in med drugim prebirajte tudi Misli.**« Tako sem v zadnjih Mislih sklenil svoje **uvodne besede**. Skupina 44 Slovenk in Slovencev iz Melbourne jih je vzela dobesedno in se v soboto, 10. septembra 2005, odpravila na enotedenski izlet v glavno mesto Severnega teritorija, v Darwin in daljave okrog. Tako, so povedali, se bodo rešili teden dni mraza in prišli nazaj v že pravo pomlad. Gospod Stanko Prosenak, ki jih vodi, pa je pred odhodom še poslal na Misli nov oglas za novo pot. Ker smo za te Misli prejeli spet veliko prispevkov in dodatnih oglasov, smo tudi te povečali za osem strani.

Iz Svete Gore nad Gorico se nam je oglasil tamkajšnji gvardijan, »nekdanji Avstalec«, p. Bernard Goličnik, ki z nekdanjim provincialom p. Stanetom Zoretom, sedaj kot rektorjem bazilike, vodita delo in življenje na tem svetem braniku slovenske zemlje. Veliko novega nam spet posreduje Tone Gorjup v rubriki Izpod Triglava. Pomembno se nam zdi še zadnje vabilo na 31. slovenski mladinski koncert. Pristrčna zahvala Michelle Kohek za lepo oblikovanje vabila in Jenny Petelin za logo. Nekaj sem napisal kot odgovor na vprašanje: "Kako je bilo na dopustu?" Veliko je odmevov s praznovanja očetovskega dne. Poročila o nastopu Igralske družine Merrylands, novice iz naših društev in klubov. Glasilo slovenskega kluba Planica iz Springvale je praznovalo srebrni jubilej. Naše čestitke društvemu glasilu! Slovensko društvo Ivan Cankar v Geelongu pa se pripravlja na praznovanje zlatega jubileja. In ko smo že pri čestitkah: **Patru Janezu Tretjaku pošiljamo iz uredništva Misli v Slovenijo prisrčne čestitke z dobrimi željami ob praznovanju 60 let življenja** (rojen 21.8.1945) in **ob njegovem godu**, ki ga je praznoval 29. avgusta. V Merrylands pa čestitke p. Valerijanu in skupnosti ob praznovanju zavetnika sv. Rafaela, 29. septembra. V posebnem spominu ohranjamo avstralskega frančiškana, patra Maurice-a Westa, ki je umrl 5. junija letos. Nadaljujemo z odmevnim zapisom Cilke Žagar »Še živih 60 let«. S celostranskim oglasom se predstavlja uspešno podjetje Tonija Tomažina iz Sydneya »Royal Guardian«, ki se je že izredno izkazalo v sponzorstvu 31. slovenskega mladinskega koncerta. Toda o tem bomo pisali prihodnjic. **Prisrčne pozdrave iz že cvetočega Melbournea.**

Bog živi! p. Ciril

FOTOGRAFIJE SO PRISPEVALI: Primož Škufca: naslovnica zgoraj; p. Filip: naslovnica spodaj; p. Ciril: 3,11,20,28. Arhiv Misli: 4,6,27,36. Ciril Velkovrh: 7. Marija Anžič: 10,11,12,13,14,15,16,19,31,41. Saša Ceferin: 18. Andrejka Andrejaš: 21. Martha Magajna: 22,23,24,25,26. Mirko Cuderman: 23. Arhiv SNS: 30. Stanko Prosenak: 38. Royal Guardian: 39. Florjan Auser: 40. Hvala Michelle Kohek za vabilo na 31. slovenski mladinski koncert in Jenny Petelin za logo: stran 5.

Misli

september 2005

V S E B I N A

Svetogorska Mati mila.....	3
Srečanje treh dežel na Sveti Gori.....	4
31. slovenski mladinski koncert.....	5
Izpod Triglava	6
Svet je lep, a dom je svet.....	9
Sv. Ciril in Metod Melbourne.....	13
Odprt je Slovenski skrbstveni in informacijski urad.....	18
Razstava moj konjiček ali moj hobi...	19
Poizvedujemo.....	19 in 27
Sv. Rafael Sydney.....	20
HASA.....	22
Klub Panthers - Triglav.....	24
Sv. Družina Adelaide.....	27
Pokojni p. Maurice West OFM.....	28
Dokončano delo SNS.....	29
Novice - Planica Melbourne.....	31
Iz Slovenskega društva Melbourne..	31
Še živih 60 let.....	32
Trop brez zvoncev.....	36
Potovanje v Novo Zelandijo	38
Refinance, Consolidate, Save!.....	39
Beyond Slovenia.....	40
Oglasi.....	41
Vaši darovi.....	42

FOTOGRAFIJI Z NASLOVNE STRANI:

FOTOGRAFIJA ZGORAJ: SVETA GORA PRI GORICI, 681 metrov nad gladino Jadranskega morja, romarski kraj vsakega vernega Primorca in mnogih Slovencev ter tudi Italijanov. Leta 1539 se je tu prikazala Mati Božja pastirici Urški Ferligojevi iz Grgarja in ji naročila: »Povej ljudstvu, naj mi tukaj postavi hišo in me prosi milosti.« Današnja bazilika je že tretja cerkev na tej gori. Sezidana je bila na ruševinah druge cerkve, ki je bila porušena med 1. svetovno vojno, ko je tam divjala Soška fronta.

FOTOGRAFIJA SPODAJ: OČETOVSKI DAN smo praznovali v Avstraliji na prvo nedeljo v septembru. V tej številki Misli boste lahko veliko prebrali o praznovanjih na različnih koncih Avstralije. V takšnem veselem razpoloženju pa je p. Filip našel v Adelaidi starega očeta Marjana Jenka, staro mamo Ivanko, njuno hčerko Suzi, poročeno Pistor in njene štiri veselo razpoložene otroke (Marjanove vnuke), še trije otroci in ata Rick pa so bili zdoma.

Svetogorska Mati mila

Sledeče besede vam pišem na znameniti romarski božji poti na Sveti Gori pri Gorici, kjer se je davnega leta 1539 Mati Božja prikazala pastirici Uršuli Ferligojevi iz Grgarja in ji naročila: "Povej ljudstvu, naj mi tukaj postavi hišo in me prosi milosti." Ves rod Ferligojevih je izumrl. V Grgarju tega priimka ni več. Za vidkinjo Uršulo niti ne vemo točno, kje je pokopana, predvidoma na grgarskem pokopališču zadaj za glavnim oltarjem cerkve. Njena rojstna hiša je bila porušena med prvo svetovno vojno. Na vidkinjo Uršulo spominja kapelica v Grgarju, v bližini mesta njene rojstne hiše. Čas in tragični dogodki zgodovine so zabrisali manj pomembno, ostalo pa je, kar je Božjega: Mati Božja, Svetogorska Kraljica, premnogim romarjem tudi danes deli milosti vere, upanja, ljubezni in zdravja ter poguma za življenje. Človeška rušilna roka ni mogla zaustaviti Marijine izbire milostnega kraja. Temu pritrjuje napis na pročelju svetogorske bazilike, ki pravi:

Ego autem steti in monte, sicut prius – Stojim na gori, kakor prej.

Bratje frančiškani ohranjamo spomin na vidkinjo Uršulo tudi z muzejsko predstavitevjo njenega poslanstva. Nekaj molitvenih skupin moli z namenom, da bi bila razglašena za blaženo. Tudi vi, dragi rojaki, se ji priporočajte v težavah in boleznih, da vam po Mariji, ki ji je bila pastirica posebej ljuba, izprosi pri Bogu, kar potrebujete.

Spoštovani izseljenci, še zlasti Primorci, ki vam je Sveta Gora tako pri srcu, ne pozabite Marijinega naročila. Vsak dan prihajajte s prošnjami k Mariji, k Svetogorski Kraljici in jo prosite milosti. V duhu se pridružite tukajšnjim romarjem, ki je pojejo: **Svetogorska Mati mila, k tebi smo priromali z željo, da bi podelila nam nebeških milosti. O Marija, o Marija, naša Mati in Gospa! Ti dobrotna, milostljiva, prosi za nas Jezusa.**

Letos mineva 87 let od konca prve svetovne vojne in 60 let konca druge svetovne vojne. Ves svet obuja spomin kot opomin na strahote obeh vojn in nacističnega, fašističnega in komunističnega totalitarizma. Vse to zlo je človeštvo doletelo zaradi greha. **Naša nebeška Mati nam kaže pot in rešitev.** Na svetogorski milostni podobi Marija s svojim pogledom usmeri romarja k Jezusu. Edino On je naša moč in naša rešitev. Pustite se ji voditi z njeno materinsko roko, da vam bo izprosila neomajno vero in notranji mir ter razumevanje v vaših družinah in skupnostih.

Pokojni papež Janez Pavel II. imenuje Marijo »živ tabernakelj«, saj je, še preden je bila

postavljena evharistija, pod srcem nosila Božjega Sina, ki je potem pri zadnji večerji sam sebe daroval kot kruh življenja. V letu evharistije vas Marija spodbuja z besedami, ki jih je izrekla na svatbi v Kani Galilejski: »Karkoli vam poreče, storite«! Radi se zbirajte v vaši slovenski cerkvi, ki je vaš skupen dom, pri sveti maši. Poleg tabernaklja je tudi Marijina podoba, kar potrjuje resnico, da sta Marija in evharistija neločljivo povezana.

Zato, dragi rojaki, naj velja: **Po Mariji k Jezusu.** Nikoli ne pozabite tega, kar sporoča pesem k svetogorski Kraljici: **Tvoja prošnja vse premore, k tebi srca hrepene, ti deliš nam vse podpore, lajšaš vsako nam gorje. V tvojem domu tukaj gori, Mati božje milosti, naj bi v pravi si pokori, srca vsi očistili. Sveta Mati in Devica, romarji te prosimo, bodi zvesta nam vodnica, vodi varno nas v nebo. O Marija, o Marija, naša Mati in Gospa! Ti dobrotna, milostljiva, prosi za nas Jezusa.**

Mir in vse dobro vam želi p. Bernard Goličnik s Svete Gore pri Gorici.

Franciškovski bratje, zbrani ob kipu sv. Frančiška Asiškega na Sveti Gori pri Gorici, ob obisku generalnega ministra frančiškanov, p. Joseja R. Carballo, 30. oktobra 2004. Generalni minister je v drugi vrsti pred kipom sv. Frančiška, levo od njega je p. Bernard, p. provincial dr. Viktor Papež je drugi z desne strani na levo v prvi vrsti. Praznik sv. Frančiška Asiškega praznujemo 4. oktobra.

Srečanje treh dežel na Sveti Gori

Na Sveti Gori nad Gorico je v soboto, 3. septembra 2005, potekalo 24. Srečanje treh dežel, ki ga izmenjaje pripravljajo celovška, ljubljanska in videmska nadškofija. Romarsko bogoslužje so vodili škofje treh dežel: ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Alojz Uran, celovski škof dr. Alois Schwarz in videmski nadškof Pietro Brollo. Verniki so z molitvijo in s pesmijo v različnih jezikih sodelovali pri obhajanju evharistije. Z zaupanjem so prosili nebeško mater Marijo, naj različnim narodom in ljudem stoji ob strani in jih po poti miru, ljubezni in pravičnosti vodi skozi življenje. Homilijo je imel nadškof Uran; videmski nadškof in celovski škof pa sta romarje pozdravila ob koncu svete maše. Sicer pa so se Srečanja treh dežel udeležili tudi koprski škof Metod Pirih, mariborski škof Franc Kramberger, graški škof Egon Kapellari, goriški nadškof Dino De Antoni in tržaški škof Eugenio Ravignani. Ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran je v svoji pridigi poudaril, da raznolikosti pogosto povzročajo napetosti, pa tudi konflikte. Še posebej je to nevarno, ko gre za različnost jezikov, kulturnih izročil in zgodovinskega spomina. Prav Sveta Gora je bila skozi zgodovino prizorišče najhujših strahot, ki jih lahko povzroči človeška omejenost in zaslepljenost. Bila pa je tudi priča vedno novega Božjega približevanja človeku po Mariji.

31. slovenski mladinski koncert 31st Slovenian Youth Concert

Presented by the Slovenian Religious and Cultural Centres in Australia

Kruh, naš vsakdanji... Bread, our daily gift

Vabljeni ste na 31. slovenski mladinski koncert in presenečeni boste! Nastopili bodo pevci, glasbeniki, plesalci in še mnogo drugih. Imeli bomo srečolov z lepimi dobitki!
Za hrano in pijačo bo preskrbljeno.

Come and see the 31st Slovenian Youth Concert as it will be like nothing you have ever seen before! It will feature very talented singers, musicians, dancers and much more. There will also be a raffle for you to have the chance to win some cool prizes! Food and refreshments will be available

Dobrodošli - Welcome!

Where: Slovenian Religious and Cultural Centre of Ss Cyril and Methodius
Address: 19 A'Beckett Street, Kew 3101
Date: 1st October 2005
Time: 4.00 p.m.
Cost: \$10 per ticket
Raffle Tickets: \$1.00 each

Ticket Sales:

Melissa Fistrič (03) 9434 3870
Chrissy Mesarič 0401 711 847
Marija Anžič (03) 9853 7787
Fax: (03) 9853 6176
Lydia Bratina (03) 9700 3178

andani@optusnet.c om.au
chrissyclub@hotmail.com
misli@infoxchange.net.au
lydiabratina@bigpond.com

Izpod Triglava

Tone Gorjup

Svete Višarje, 1790 m.

ROMANJE TREH SLOVENIJ.

Marijina božjepotna cerkev na Svetih Višarjah nad Žabnicami že vrsto let na prvo nedeljo v avgustu privablja številne Slovence iz matične domovine in iz sveta. Tako je bilo letos na tej Marijini gori v objemu Zahodnih Julijcev že 17. romanje treh Slovenij: matične, zamejske in izseljenske. To srečanje že vrsto let organizira Rafaelova družba. Romanje se je vsaj za nekatere začelo z molitvijo križevega pota pri kapelicah, ki stojijo ob poti na Višarje. Pred sveto mašo je bilo običajno predavanje. Tokrat je zbrane nagovoril zgodovinar Jože Dežman, ki je spregovoril o tem, kako priti do sprave, ki ostaja po šestdesetih letih medvojnih in povojnih dogodkov še neuresničena. Sledila je sveta maša, ki jo je ob somaševanju desetih duhovnikov daroval ljubljanski nadškof Alojz Uran. Tudi on je pridigo povezal z dogodki pred šestdesetimi leti, zaradi katerih so mnogi rojaki neprostovoljno zapustili domovino, da bi si tako rešili življenje. Spomnil se je tudi tistih, ki so morali v smrt. Ob tem je dejal: "Spominjamo se namreč dogodkov sredi leta 1945, ki so življenjsko zaznamovali naš narod in mnoge izmed vas. To ni bil samo konec druge svetovne vojne, ampak tudi čas najhujšega eksodusa slovenskega prebivalstva, ki je bežalo pred komunističnim nasiljem. Okupacija naše dežele je bila namreč zlorabljen za izpeljavo revolucije in prevzem oblasti. Zgodovinski podatki vedno jasneje kažejo zaporedje dogodkov. Zasedba domovine je bila namreč za revolucionarje priložnost za učinkovito 'čiščenje' vsega, kar bi nasprotovalo kasnejšim revolucionarnim ciljem. Kot smo danes že slišali - prvi partizanski strel pri nas ni bil sprožen proti okupatorju, ampak proti Slovencu, domačemu človeku. Tudi v nadaljevanju je bilo vedno več civilnih žrtev, uglednih in vplivnih mož in žena, ki so ponoči izginjali in za mnoge še danes ne

vemo, kje so pokopani. Najhujša tragedija pa se je zgodila po končani vojni, ko so tisoči slovenskih prebivalcev zapustili svoje domove. Ne za dolgo, so mislili: le do Ljubljane, dokler ne pridejo zavezniki; morda do Kranja ali čez Ljubelj do Angležev. Nihče ni zapustil domovine; le umakniti so se hoteli za nekaj časa, da rešijo življenje, dokler se stvari ne umirijo. Tako razmišlja dr. Marko Kremžar v Tretjem dnevu. Mnogi izmed njih so bili vrnjeni v roke 'zmagovitih sil' in bili brez sodbe ali dokaza krivde zverinsko umorjeni in počivajo v brezštevilnih brezni in jamah širom slovenske zemlje. Bog je poskrbel, da so kljub strogo varovanemu molku ostale nekatere priče, ki so posredovale resnico v svet." Nadškof je zatem usodo slovenskega naroda povezal z izvoljenim ljudstvom, ki je prav tako doživljalo pregnanstva, a kljub temu ohranilo zaupanje v Gospoda in njegovo pomoč. Nagovor pa je končal z besedami: "Tukaj, na Sveti gori pri Višarski Mariji, se danes zahvaljujemo za vse milosti, ki so nam bile podarjene v šestdesetih letih preizkušenj in križev, ki so nas utrdile in povezale med seboj. Izpolnitev stoletnih sanj naših prednikov o samostojnosti naše domovine je sad, bratje in sestre, ki je zrasel iz trpljenja, iz krvi, iz preizkušenj naših prednikov, pa tudi nas, ki smo šli skozi različne stiske. Naj nam Božja Mati, h kateri so se zatekali naši očetje in matere v najtežjih trenutkih življenja, izprosi zvestobo v veri, materini besedi in skupnim koreninam, iz katerih rastemo in bomo živeli." Maši je sledil še kulturni program, med katerim je zbrane nagovorila poslanka Mojca Kucler Dolinar. Spomnila pa se ni le dogodkov ob koncu druge svetovne vojne, ampak tudi petnajste obletnice plebiscita in prve slovenske vlade ter prve obletnice vstopa v Evropsko zvezo.

KARDINAL AMBROŽIČ ZLATOMAŠNIK.

Torontski nadškof kardinal Alojzij Ambrožič obhaja letos zlatomašni jubilej. Na obletnico duhovniške

posvetitve je praznoval z verniki in duhovniki svoje nadškofije, pa tudi v slovenski skupnosti v Torontu. Pred praznikom Marijinega vnebovzetja je prišel še v svojo rojstno župnijo Dobrovo, da bi se pri oltarju domače cerkve zahvalil za dar duhovništva. Pot pa ga je najprej vodila k Mariji Pomagaj na Brezje. Skupaj z duhovniki jubilanti je 13. avgusta maševal pri oltarju brezjanske bazilike. Kar enajst mašnikov je bilo zlatih. Kardinal Ambrožič je v nagovoru po evangeliju med drugim spomnil na tihe, navadne in preproste vernike, ki s svojo iskrenostjo in trdnostjo ohranjajo vsebino vere. Kot zgled je omenil svojega očeta, ki je rad prebiral Jobovo knjigo in jo razumel bolje od njega, ker je tudi sam občutil Jobove težave in skušnjave. Ob koncu maše je kanadskega rojaka pozdravil zlatomašnik Svetko Gregorič iz Hrenovic. Dejal je, da v kardinalu Ambrožiču gledamo predstavnika vseh tistih, ki so morali bežati. Lahko si samo predstavljamo, kaj so čutili njegovi starši s sedmimi otroki, edinim bogastvom, ki so ga nesli s seboj; v srcu pa jih je ves čas spremljala milostna podoba Marije Pomagaj z Brezij. Tisti, ki so ostali doma in izbrali duhovniški poklic, so zanj zoreli v številnih preizkušnjah, je dejal Gregorič in opozoril na nekatere izmed njih. Zlatomašno slavlje so sklenili z zahvalno pesmijo za petdeset let duhovništva. Dobrovska fara je kardinala Ambrožiča pozdravila naslednji dan, popoldne pred Marijo vnebovzeto, ki je tudi zavetnica župnijske cerkve. Pri tej slovesnosti zlate maše so se torontskemu nadškofu kardinalu Alojziju Ambrožiču pridružili nadškof Alojz Uran, nadškof Franc Perko, škof Jožef Kvas, duhovniki, številne narodne noše in verniki iz domače fare in od drugod. Zlatomašnik je zbranim zagotovil,

da ostaja Dobrovčan in Slovenec, čeprav je tudi Kanadčan. V pridigi je spregovoril o Nebeški Materi, ki se v njegovi domači fari predstavlja kot "Marija v Leščevju". Njeno podobo je nosil v srcu tudi v letih študija in še pozneje. Poudaril je, da nam Marija vnebovzeta govori o Kristusovem vstajenju, je del osnovne biti vseh nas. V Mariji se je zgodilo to, kar se bo z nami vsemi. Po maši se je pred cerkvijo zgrnila množica vernikov; vsi so želeli seči v roke kardinalu zlatomašniku. V to vrsto bi se želel postaviti tudi marsikdo od rojakov v Avstraliji, saj so se mnogi srečali z njim, ko je obiskal strica p. Bernarda Ambrožiča ali se pozneje vračal na njegov grob v Sydneyu in k prijatelju p. Baziliju Valentinu v Melbourne.

DO KAM SLOVENSKO MORJE?

Sredi meseca avgusta smo v Sloveniji zvedeli, da se Italija in Hrvaška dogovarjata o razmejivti tako imenovanega epikontinentalnega pasu v Jadranskem morju. Hrvaška je namreč že pred dvema letoma razglasila ekološko-ribolovno cono v Jadranu in jo lani tudi uveljavila, Italija pa namerava to storiti. Sosednji državi se pri tem obnašata, kod da Slovenija ne meji z obema, kot da nima lastne obale in izhoda na odprto morje. V odgovor na to tiho dogovarjanje je ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju z zunanjim ministrstvom teden dni zatem pripravilo predlog zakona o razglasitvi zaščitne ekološke cone in epikontinentalnem pasu. Predlog zakona je teden dni zatem sprejela tudi vlada in ga poslala v državni zbor, ki bo o njem odločal še v mesecu septembru. Predlog zakona o razglasitvi zaščitne ekološke cone ugotavlja, da je Slovenija naslednica sporazuma med nekdanjo Jugoslavijo in Italijo o razmejivti epikontinentalnega pasu iz leta 1968.

Gre za obcelinski pas, ki obsega morsko dno pod mednarodnimi vodami zunaj ozemeljskih voda, praviloma lahko do globine, ki še omogoča izkoriščanje naravnih bogastev. Državi, ki ji pripada, daje suverene

Kardinal zlatomašnik dr. Alojz Ambrožič z zlatomašniki na Brezjah.

pravice glede izkoriščanja naravnih bogastev in raziskovanja morskega dna. Ker Slovenija ima epikontinentalni pas, ima tudi pravico in dolžnost zaščititi državne interese v tem pasu, in sicer z razglasitvijo zaščitne ekološke cone. Dokončna zunanja meja ekološke cone se določi s sporazumom s sosednjimi državami v skladu z mednarodnim pravom. Do sklenitve tega sporazuma začasno poteka meja na vzporedniku 45 stopinj in 10 minut severne širine kot to določa Sporazum o obmejnem prometu in sodelovanju s Hrvaško. Morski prostori z Italijo – teritorialno morje – so bili razmejeni z Osimskimi sporazumi iz leta 1975, epikontinentalni pas in ekološka zaščitna cona pa s sporazumom med nekdanjo Jugoslavijo in Italijo iz leta 1968, katerega naslednica je tudi Slovenija. Z Italijo obstajajo trdne mednarodne pogodbene podlage, ki se jih ne da spreminjati, medtem ko bo pri bočni določitvi morskih pasov s Hrvaško treba upoštevati pravila mednarodnega prava, ki so zapisana tudi v tako imenovani jamajški konvenciji Združenih narodov. Ko je hrvaška stran zvedela za omenjeni osnutek zakona, so začele deževati obtožbe o priključitvi njihovega ozemlja oziroma morskega dna Sloveniji, pa čeprav je pred dvema letoma sama storila isto. V nekaj dneh so se politiki in komentatorji z njimi vred nekoliko ohladili in kot kaže, bo zdaj Slovenija tudi pred mednarodno javnostjo lahko nastopila kot enakovreden sogovornik, ko gre za razmejitev obcelinskega pasu zunaj teritorialnih voda v severnem Jadranu.

TRIGLAV IN JAKOB ALJAŽ.

Julija je minilo 160 let od rojstva triglavskega župnika Jakoba Aljaža, avgusta pa 110 let od postavitve Aljaževega stolpa na vrhu. Če k temu prištejemo še god Marije Snežne, obletnici posvetitve prve in druge triglavske kapele ter prvega pristopa na Triglav, ki zaznamujejo avgust, potem je jasno, zakaj je naša romarska gora prav v tem mesecu najbolj obiskana. Osrednja slovesnost ob letošnjih okroglih obletnicah je bila 6. avgusta na Kredarici, čeprav je bil drugi del praznovanja načrtovan za 7. avgust. Ta dan pred 110 leti so postavili stolp na Triglavu. Takratni dovški župnik Jakob Aljaž se je za odkup zemljišča na vrhu najvišje slovenske gore in postavitve stolpa odločil, da bi ta simbol slovenstva iztrgal

Nemcem. O tem je pisal tudi v svojih planinskih spominih: "Stolp na vrhu Triglava sem 7. avgusta 1895 napravil na svoje stroške ter ga pozneje podaril Slovenskemu Planinskemu Društvu. Vrh Triglava sem kupil od dovške občine za 1 goldinar. Bil sem 'najvišji' posestnik. V tej najvišji zgradbi v naši državi se hrani spominska knjiga, štampiljke, trije okrogli stoli za počitek, posebno ob mrzlem vetru, in na steni je naslikana panorama z imeni daljnih in bližnjih gora..." Spominska slovesnost na ta dogodek se je začela s sveto mašo, ki jo je daroval ljubljanski nadškof Alojz Uran in neposredno prenašal radio Ognjišče; tako so se slovesnosti lahko pridružili še tisti, ki niso mogli na Triglav in tudi rojaki po svetu. Nadškof se je v pridigi zahvalil Jakobu Aljažu, ki se je rodil pred 160 leti v Zavrhu pod Šmarno goro, da je ohranil goro Slovincem. Na koncu maše pa je podelil blagoslov z Najsvetejšim na vse štiri strani neba in tako blagoslovil našo slovensko zemljo, prepojeno z znojem in krvjo, da bo postala rodovitna za prihodnost. Po maši so se nekateri povzpeli na vrh Triglava. Pred Aljaževim stolpom je bila krajša slovesnost, med katero sta spregovorila predsednik vlade Janez Janša in predsednik Planinske zveze Slovenije Franci Ekar. Zvečer je v domu na Kredarici, ki ga je Aljaž dal zgraditi leto dni za stolpom, potekal spominski večer, posvečen triglavskemu župniku. Med nastopajočimi so bili priznani tenorist Janez Lotrič, baritonist Marko Kobal, citrar Tomaž Plahutnik ter igralca Tone in Jernej Kuntner.

BLAŽENI SLOMŠEK IN SVETA EMA.

V poletnih mesecih se je spleta nova duhovna vez med mariborsko in krško škofijo. Trdnost ji dajeta dva duhovna velikana, ki sta močno zaznamovala naše krščansko izročilo. To je koroška kneginja Sveta Ema in blaženi škof Anton Martin Slomšek. V začetku julija je mariborsko stolnico obiskala skupina romarjev iz celovške škofije, ki ji uradno rečemo krška. Vodil jo je celovski škof Alois Schwarz, ki je ob tej priložnosti v Maribor prinesel kip Sv. Eme. Tam so ga slovesno blagoslovili in namestili v mariborski stolnici. Skupina vernikov z mariborskim škofom Francem Krambergerjem je obisk vrnila v začetku meseca septembra in krški škofiji poklonila ploščo s podobo blaženega Slomška, ki je dobila častno mesto v celovski stolnici.

OSKRUNJEN TRINKOV SPOMENIK.

V Trčmunu v Benečiji, kjer od junija 1954 počiva oče beneških Slovencev, Ivan Trinko Zamejski, so pet let po njegovi smrti sobratje duhovniki postavili veličasten spomenik. Iz groba se dviga kamnita plošča s Trinkovo sliko in nagrobnim napisom v latinščini. Nad njo je odprta knjiga z verzi pokojnega na eni strani in furlanskega pesnika na drugi strani. Knjiga je naslonjena na okrogel steber, ki predstavlja Trinkovo pokončno držo. Z njega visi štola; na stebru pa je kelih s hostijo, ki ga obdajajo trije križi – znamenje treh

narodov: Slovencev, Furlanov in Italijanov. Nad križi se dviga plamenica - znamenje ljubezni, s katero je Trinko Povezoval te narode. Ta njegova drža je najbolj motila fašiste in kot kaže, jih moti še danes. Konec letošnjega julija so neznanci njegov nagrobni spomenik oskrunili s fašističnimi in nacističnimi simboli. Na dejanje nestrpnosti in sovraštva so se s protestom in kulturnimi prireditvami odzvali domačini, zamejski rojaki od tržaške obale do Svetih Višarij. Spomnili pa smo se ga tudi na drugi strani meje.

Svet je lep, a dom je svet

V PISMU ROJAKOM za letošnje žegnanje ob praznovanju zavetnikov sv. Cirila in Metoda v Melbournu sem popisal svojo dopustniško pot, pa naj še tukaj, za širše občinstvo, povzamem nekaj utrinkov z dopustniškega časa.

Seveda je bilo prisrčno srečanje z domačimi in mnogimi prijatelji in sobrati v pomladno zeleni Sloveniji, najprej z mamo in očetom, sestro in bratoma ter njihovimi družinami. Hvala Bogu, mama in ata se še kar dobro držita, kljub mnogim starostnim težavam. Mama imajo 82 let, ata pa letos dopolnijo 79 let. Koncem maja sem bil v Rimu na avdienci pri novem papežu Benediktu XVI. ter ob grobu papeža Janeza Pavla II., kamor se vsak dan, še posebej pa ob sredah, ko so avdiencie, stekajo tisočglave množice. Na grobu apostola Petra sem se v molitvi spomnil vseh vas, s katerimi smo v duhovni navezi, prav po vezeh vere, ki so jo apostoli oznanjali in postali pričevalci Kristusovi. V Rimu sem bil gost dragih mi prijateljev, veleposlanika suverenega malteškega viteškega reda in lastnika mnogih hotelov v Italiji, njegove ekscelence Štefana Faleža ter g. Ivana Rebernika, pred kratkim upokojenega voditelja arhivov vatikanske knjižnice ter po besedah sedanjega papeža Benedikta XVI. slovenskim duhovnikom: »A iz Slovenije ste, kot moj prijatelj Ivan Rebernik«, torej prijatelja novega papeža.

Prvo nedeljo v juniju je bila v moji domači župniji v Stopičah pri Novem mestu slovesnost sv. birme, ki jo je vodil upokojeni ljubljanski pomožni škof msgr. Jožef Kvas, ki je v Melbournu 16. novembra

1985 blagoslovil temeljni kamen našega doma matere Romane. Prav na ta dan pred 60 leti - 5. junija 1945 - je bil škof Kvas na Koroškem posvečen v duhovnika, zato smo mu nekdanji župljani, kjer je služboval kot župnik od leta 1952 do 1962, pripravili slovesnost biserne maše, ki se je prepletala tudi s srebrom, ko mi je pred 25. leti pridigal kot novomašniku v Stopičah. Škof Kvas nam je povedal, kako je tisti dan, takoj po posvečenju, zvedel za tragedijo, da so iz Koroške vrnili nad 10.000 domobrancev in civilistov ter jih v Sloveniji pobili. Ob istem času slovesnosti v Stopičah je bila tudi maša ob 60. obletnici poboja v Kočevskem Rogu, kjer je nadškof msgr. Alojz Uran blagoslovil novi mozaik, delo znamenitega umetnika patra Marka Ivana Rupnika, ki je v osebni kapeli papeža Janeza Pavla II. po njegovi zamisli naredil velik mozaik, ki je že postal svetovna znamenitost.

V nedeljo, 12. junija 2005, pa je škof Kvas slovesno obhajal biserno mašo v ljubljanski stolnici ob somaševanju nuncijske in slovenskih škofov ter duhovnikov in velikega števila vernikov. Po slovesnosti sem se srečal z nuncijem, nadškofom Uranom, nadškofom Perkom, škofi Krambergerjem, Kvasom, Smejcem in Stresom ter mnogimi duhovniki. Vsi, ki so bili že na obisku v Avstraliji, ohranjajo na nas lepe spomine ter so mi naročili pozdrave za vas vse. V juniju so bile tudi različne prireditve ob 60. obletnici poboja domobrancev in civilistov. Predsednik države dr. Janez Drnovšek je imel v nedeljo, 12. junija,

izredno odmeven govor na osrednji državni prireditvi v Teharjah.

V tednu od 12. do 17. junija sem bil na duhovnih vajah v našem samostanu v Nazarjah v Savinjski dolini. Petnajst Frančiškovich bratov nas je bilo tam iz naših dvanajstih samostanov in še trije domači. Duhovne vaje je vodil pater Darko Žnidaršič z Brezij, ki pride letos novembra v Sydney, kjer bo prevzel vodstvo tamkajšnjega misijona.

Slovenija je bila vsa v zelenju. V drugem tednu junija pa je bila prav zimsko hladna. Po hribih je zapadel sneg. Koncem junija in spet v začetku julija je bilo precej dežja in popoldanskih neurij, tako, da za planinarjenje ni bilo primernega vremena. Sem se pa večkrat ozrl po naših planinah in tako od daleč pozdravil mnoge poznane in prijatelje, ki so gospodarji ali njihovi sodelavci po kočah triglavskega pogorja in smo se v preteklosti večkrat srečevali, tudi po zaslugi prijatelja Francija Stroja, ki je s helikopterjem oskrboval vse kočje in pred štirimi leti, kmalu po mojem odhodu v Avstralijo, strmoglavil ter po čudežu ostal nepoškodovan. Helikopter pa je zgorel. Sedaj še ima manjši, trisedežni helikopter, v katerem sva skupaj preletela Slovenijo.

V torek, 21. junija, je prišla v Slovenijo skupina rojakov iz Melbourn, ki je šla na pot 29. maja in bila tri tedne ob odličnem vodstvu patra Metoda Ogorevca v Združenih državah Amerike in v Kanadi. Tako smemo sedaj upati, da bo p. Metod pripeljal kakšno skupino iz Amerike na ogled Avstralije. Isti dan zvečer smo imeli srečanje srebrnomašnega duhovniškega letnika 1980 pri patru Niku v Strunjanu. Najprej smo darovali

sveto mašo, nato pa imeli dobro skupno večerjo v bližnjem strunjanskem gostišču. Naslednji dan smo imeli zjutraj sveto mašo pri drugem sošolcu, minoritu p. Mirku v Piranu, ogled minoritskega samostana in prenovitvenih del piranske župnijske cerkve sv. Jurija. Sredi dneva pa še vožnja z barko po Piranskem zalivu, na barki pa postrežba z raznovrstnimi darovi morja. Lepo se je srečati s kolegi - sobrati in prijatelji ter spoznati vso pestrost njihovega delovanja, napore, uspehe in neuspehe.

Slovenski praznik dan državnosti sem praznoval na Trgu republike. Tja me je kot VIP gosta popeljal Marko Pogorevc. Pozdravil sem se tudi s predsednikom vlade g. Janezom Janšo ter nekaterimi ministri, načelnikom generalštaba slovenske vojske in njegovimi sodelavci, s katerimi smo se v mojem brezjanskem času večkrat videli, vojaškim kuratom, državnimi sekretarji, veleposlaniki, nadškofofom Uranom in drugimi. Na vrtu za trnovsko cerkvijo sva obujala spomine na slovensko pomlad ter na srečanja v Avstraliji s pesnikom Tonetom Kuntnerjem in avstrijskim veleposlanikom v Sloveniji dr. Inzkom, s katerim sva se prvič srečala že pred dvajsetimi leti v New Yorku.

V torek, 28. junija, smo avstralski Slovenci in naši sorodniki ter prijatelji napolnili klopi brezjanske bazilike. Z menoj sta somaševala še p. dr. Mihael S. Vovk z Brezij, ki je tudi pridigal in misijonar iz Malawija, jezuit p. Stanko Rozman. Z njim je misijonarka Marija Anžič delala pet let na misijonu v Zambiji. Pridružili so se nam in nam spregovorili državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po

Rojaki iz Avstralije in člani pevskega zbora Lubnik pred baziliko na Brezjah, 28. junija 2005.

Mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej, novomašnikov prastric, pozdravlja veliko množico Boštjanovih gostov .

svetu, g. Franc Pukšič, župan Škofje Loke g. Igor Draksler, Marko Pogorevc in Tone Kuntner. S pesmijo pa nas je presenetil zbor Lubnik iz Škofje Loke, ki je lani decembra gostoval v Avstraliji. Z ubrano in mogočno pesmijo so obogatili naše bogoslužje in zapeli še pred cerkvijo po maši. Vsem se pristrčno zahvaljujem. Pri Mariji Pomagaj smo se spomnili vseh slovenskih rojakov v Avstraliji in po svetu, naših domačih in pa tudi 60. obletnice konca 2. svetovne vojne in strašnega eksodusa in nato poboja tisočerih. Zvečer sem somaševal še s p. Mihom ob istem oltarju in se Bogu po Mariji Pomagaj zahvaljeval za 25 let duhovništva. V duhovnika me je posvetil ljubljanski pomožni škof dr. Stanislav Lenič v Novem mestu, v večeru 28. junija 1980.

Pater Krizolog Cimerman.

Gospod Stane Okorn in p. Ciril, za njima g. Tine Končan.

Na praznik apostolov Petra in Pavla sem zjutraj maševal pri šolskih sestrah na Brezjah, popoldne pa bil na duhovniškem posvečenju v Mariboru, zvečer pa na sprejemu novomašnika v domači župniji v Bogojini. Ta dva dneva sta bila zame osebna, tiha, srebrnomašna zahvala.

Na dan žeganja v Kew, v nedeljo, 3. julija 2005, sem

bil novomašni pridigar na novi maši g. Boštjana Ošlaja v Plečnikovi cerkvi v Bogojini v Prekmurju. Kakšno čudovito slavje so pripravili svojemu rojaku! Prekmurci znajo složno pripraviti veličastno praznovanje. Precej rojakov iz Avstralije je bilo ta dan na izseljeniškem pikniku v Kamniški Bistrici, nekaj pa tudi pri maši in drugih prireditvah v okviru spomina Po poteh mučencev. Vabil ni zmanjkalo na različne slovesnosti od porok, novih maš, praznovanj srebrnomašnikov (v soboto, 9. julija, v Novem mestu), zlatomašnika p. Evgena Ketiša, 10. julija pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah in še in še. Tudi na pogreb je bilo potrebno iti.

V ponedeljek, 11. julija, smo p. Stanko, Marija in p. Ciril odpotovali iz Slovenije preko Dunaja v New York. V New Yorku službuje župnik poznani in priljubljeni p.

Krizolog Cimerman v slovenski cerkvi sv. Cirila in Metoda na Manhatnu, v samem središču več milijonskega New Yorka. Za dva dni nas je popeljal tudi v ameriško glavno mesto Washington DC in nam dobro razkazal mestne znamenitosti ter omogočil srečanje s tamkajšnjimi Slovenci, s katerimi smo v narodnem svetišču Marije Brezmadežne v kapeli Marije Pomagaj obhajali sveto mašo. Gospod dr. Stanko Šušteršič je kot živa legenda tamkajšnje skupnosti. Popeljal nas je in nam razložil vse kotičke tega veličastnega svetišča. Od tam so naročili veliko pozdravov za dr. Zvonka Hribarja v Waggi Waggi.

V Torontu je pater Stanko študiral, tam ima

Na stopnišču narodnega svetišča Brezmadežne v Washingtonu: gospa Mejač, p. Stanko Rozman, pred njim p. Krizolog Cimerman, lča Žebot, Marija Anžič, dr. Stanko Šušteršič, za njim Ciril Mejač in ob njem p. Ciril.

svetinje pri g. Ivanu Plazarju, v sestrskem samostanu, ki ga je pomagal graditi p. Stanko kot študent in v Lipi, domu za ostarele, kjer smo v kapeli najprej srečali poznanega duhovnika in pisatelja Franca Sodja. Po mnogih letih se je našel čas tudi za tarok, igro, ki jo »obrajta« celo torontski nadškof kardinal dr. Alojzij Ambrožič, letošnji zlatomašnik. Presenečenja polno je bilo zvonjenje na vratih župnišča v Hamiltonu blizu Toronto. Odprl nam je g. Stane Okorn, salezijanski duhovnik iz Trstenika, ki je hodil ob nedeljah na Brezje spovedovat. In zdaj se zagledava tam! Prišel je nadomeščat župnika Draga Gačnika, ki je odšel na dopust v Slovenijo. Srečali smo se tudi z g. Ivanom Dobrškom.

Središče mesta Los Angeles nas je presenetilo z urejenostjo in modernostjo, celo drznostjo umetniškega središča in nove katedrale Marije Angelske. Hollywood je seveda potrebno vsaj obvoziti in slikati njegov napis na hribu, Beverley Hills pa je razkošno središče bogatih in znanih zvezd. Po izredno vročih in soparnih dneh New

veliko prijateljev in dobrotnikov, ki duhovno in materialno podpirajo njegovo misijonsko delo v Afriki, zato smo bili v Torontu kot doma, med prijatelji. Srebrnomašnik, župnik župnije Marije Pomagaj, g. Tine Batič, nas je prijazno sprejel in tam smo preživeli nepozabne dneve: v cerkvi pri nedeljski maši, po maši, ob obiskih, ob skupnih poteh ogledovanja lepot vse do niagarskih slapov, pa tudi pri pogrebni maši v cerkvi Čudodelne

Gospod Franc Sodja, p. Stanko, p. Ciril in za njimi Francka in Riko Zernfield.

Yorka in Toronto je bil postanek v LA s podobno klimo Gold Coasta pravo olajšanje. Potrebni so bili še trije »kengurujevi« skoki in pozdravil nas je naš domač Melbourne, pravi zimski Melbourne. Toda pomlad ni več daleč. Zvončki in narcise že cvetijo na našem vrtu. V spominu ostajajo lepi trenutki mnogih srečanj in zares prisrčna hvala domačim, sorodnikom, sobratom, prijateljem, dobrotnikom – vsem mnogim gostoljubnim ljudem, ki so radodarno odprli vrata svojega doma in srca. Bog lonaj in hvaležen spomin na vse pri daritvi svete maše in v molitvi! **Kew, 26. julija 2005. p. Ciril**

Pater Stanko Rozman, g. Tine Batič, p. Ciril Božič v Torontu.

p. Ciril A. Božič, OFM
Marija Anžič, laična misijonarka
Ss.CYRIL&METHODIUS SLOVENIAN MISSION
Baraga House, 19 A'Beckett Street
PO BOX 197, KEW VIC 3101
Tel.: (03) 9853 7787, (03) 9853 8118
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
E-mail: ciril@infoxchange.net.au
DOM POČITKA - MOTHER ROMANA HOME

ŽUPANOVO MICKO so v soboto, 13., ter v nedeljo, 14. avgusta 2005, v Kew na veliko zadovoljstvo občinstva uprizorili igralci Igralske družine Merrylands. V Melbourne so prišli v soboto zjutraj in ob 4. uri popoldne so že nastopili pred skoraj polno dvorano. Odrezali so se z dobro režijo in profesionalno kostumografijo. V nedeljo po maši so zopet nastopili. Ker je bila to druga nedelja v mesecu, je bila sv. maša že ob 9. uri, po maši pa je sledil njihov nastop. Na drugo nedeljo v mesecu je zaradi zgodnje maše in nato še popoldanske maše v St. Albansu obisk v Kew slabši in to se je seveda poznalo tudi pri nedeljski predstavi. Toda igralci so bili veseli obeh nastopov med nami, mi pa prav tako navdušeni nad veseljem, ki so nam ga prinesli. Članice društva sv. Eme so skrbno poskrbele za lačne želodce igralcev in gledalcev. Igralci pa so iz Sydneya poslali zahvalno pismo, v katerem se zahvaljujejo za nad vse prijazen sprejem: »Po toliko letih obiskov v Melbourneu se v Kew že skoraj počutimo kot doma, saj smo vedno sprejeti s tako toplino in veseljem, da se vedno že vnaprej veselimo našega obiska pri vas.« Lepo in hvala za to priznanje. Mi pa se veselimo vašega ponovnega prihoda.

Nathalie Bratina.

OČETOVSKI DAN praznujemo na prvo nedeljo v septembru, toda po naši lanskoletni odločitvi smo ga skupaj praznovali eno nedeljo prej – to je zadnja nedeljo v avgustu, 28. avgusta. Na sam praznik naj bodo očetje skupaj s svojimi otroci in njihovimi družinami. Po maši je bil res lep program v dvorani. Hvala ženam za razne dobrote, ki so napolnile mize za skupno pogostitev. Melissa Fistrič in Lydia Bratina sta povezovali

program. Mathew Bratina je imel posebno voščilo: Očka, danes spet praznuješ! Njegova sestra Natalija je podala voščilo, Melissa Fistrič je zapela dve pesmi: Heaven in Ljubezen do domovine. K tej pesmi je pritegnila vse zbrane v mili odpev: »Kdor ima srce, zna za dom, solze, za slovenske domovine raj. Zanj rad živi, zanj hrepeni, njo, le njo, bo ljubil vekomaj. Tralala, tralala, tralala.« Melissa Bratina je lepo prebrala voščilo za očete. Ženske cerkvenega pevskega zbora: Francka Anžin, Zorka Durut, Anka Pekolj, Tilka Lenko, Katarina Vrisk, Afra Trebše in Helena Trinnick so pod vodstvom pevovodkinje Metke McKean zapele Slomškovo pesem Lahko noč in narodno Vsi so prihajali. Mathew Bratina nas je nato presenetil

z izredno mimiko »Boy at Playzone«. Lojze Jerič in Andrew Fistrič sta nam uprizorila kratko humoresko z naslovom Dan na kmetiji. Helena Trinnick in Ana Tegelj sta zapeli pesmi Šumijo gozdovi domači in Zabučale gore. Ob koncu smo nagradili najstarejšega

Ivan Koželj in Mihelca Šušteršič iz Sydneya se dobro počutita med prijaznimi ljudmi, ki so skrbeli za igralsko skupino v Melbourneu.

Lojze Jerič in Andrew Fistrič.

Helena Trinnick
in Ana Tegelj.

Melissa Fistrič.

očeta – to je bil Janez Pfister, najmlajšega očeta – Andrew Fistrič in starega očeta z največ vnuki – Andrej Fistrič, drugi za njim pa je bil Lojze Jerič. V tem času pa je v cerkvi najmlajši oče John Novak že čakal na krst svojega prvorojenega sina Nicholasa Benjamina. Poleg nastopajočih se zahvaljujemo Lidiji Bratina za pripravo programa in napis, Aleksu Bratini za ozvočenje in razsvetljava, Dragi Gelt za tekst in prevod, Aniti Fistrič in Mary Žele za pomoč na odru, Mariji Anžič za okrasitev, društvu sv. Eme za pripravo in postrežbo.

Vsak torek je ob 10. uri dopoldne srečanje molitvene skupine, ki je vedno odprta za nove člane.

Tretjo nedeljo v septembru bo po družinskem kosilu nastopil v dvorani v Kew **odlični pevec Alfi Nipič**. S seboj bo pripeljal tudi harmonikarja. Vstopnina za koncert bo deset dolarjev.

Mathew Bratina
in mama Lidija

Konzularne ure bodo v Kew v petek, 23. septembra, od 9.30 do 12. ure.

31. slovenski mladinski koncert bo pri nas v Kew v soboto, 1. oktobra, ob 4. uri popoldne.

Letošnje geslo je: Kruh naš, vsakdanji – Bread, our daily gift... Kruh, ki v vsaki kulturi pomeni življenje, govoro, pesem, ples, delo, mir, ustvarjalnost in v krščanstvu tudi evharistijo. V letošnjem oktobru končujemo leto evharistije, ki ga je razglasil

papež Janez Pavel II. Vabimo talente, da se prijavijo za nastop na koncertu. Prijavnice so na razpolago v vseh naših verskih in kulturnih središčih. V Kew jih dobite ob izhodi iz cerkve. Vstopnice za koncert (po deset dolarjev) so na voljo pri Lydiji

Hilda Vidovič
je voščila
očetu Cirilu.

Andrew Fistrič, Lojze Jerič, Janez Pfister, Andrej Fistrič.

Joanne in John Novak s sinom
Nicholasom Benjaminom.

Bratina, Melissi Fistrič, Chrissy Mesarič in Mariji Anžič. Oglejte si vabilo na peti strani teh Misli. Srečke po en dolar za bogate dobitke, ki nam jih poklanjajo naši sponzorji, prodaja Tilka Lenko s sodelavci. Za vse nastopajoče mlade, stare do 30 let, bomo pripravili ob pomoči sponzorjev koncerta posebna priznanja in nagrade za sodelovanje in ohranjanje slovenske besede, pesmi, glasbe, plesa. Tudi na ta način hočemo vzpodbuditi mlade k sodelovanju in ohranjanju spomina na Slovenijo. Zato bo prva vrsta nagrade le za tiste, ki bodo nastopili tudi s slovensko točko, druga vrsta pa bo namenjena tistim, ki bodo nastopili samo z avstralsko (angleško) točko.

V nedeljo, 2. oktobra, bo ob 10. uri vodil somaševanje škof dr. Hilton Deakin, v nadškofiji Melbourne odgovoren za pastoralo izseljencev.

Mesec oktober je mesec rožnega venca. V petek, 7. oktobra, je praznik Rožnovenske Matere Božje. Rožni venec bomo molili ob nedeljah 20 minut pred deseto mašo, ob petkih po maši ter ob torkih pri molitveni uri. Molitev bodo vodili članice in člani molitvene skupine.

Maša narodov bo v katedrali svetega Patrika v Melbournu na drugo nedeljo v oktobru, 9. oktobra. Ob 2.30 popoldne bo molitev rožnega venca med procesijo na trgu pred stolnico, nato bo slovesna nadškofova maša s somaševanjem izseljenskih duhovnikov. Vabimo vse, ki imate narodne noše, da jih oblečete za to slovesno priložnost. Tudi vse tri naše bandere bodo tam. Po slovensko bomo molili med rožnim vencem, peli kitico lurške pesmi in prvo berilo pri maši bo v

slovenskem jeziku.

Skupno obhajanje zakonskih jubilejev bomo imeli tretjo nedeljo v oktobru, 16. oktobra, pri deseti sveti maši, ko se bomo tudi poslovili od sekretarja Veleposlaništva Republike Slovenije, g. Andreja Gregorja Rodeta in njegove družine. Gospod Andrej prevzema službo vodja oddelka za stike z javnostjo na Ministrstvu RS za zunanje zadeve. Letošnje zakonske jubilate prosimo, da se nam prijavijo za praznovanje. **Vabljeni jubilarci: 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 in vsako leto nad 50 let skupnega zakonskega življenja.**

Srečanje letošnjih prvoobhajancev, ki so prejeli sv. obhajilo v avstralskih cerkvah, bo v Kew na tretjo nedeljo v novembru, 20. novembra, pri deseti maši.

V MORWELLU bo sveta maša spet 23. oktobra in v decembru na sam božični dan, v nedeljo, 25. decembra, ob 6. uri zvečer.

ALBURY-WODONGA: V WODONGI bodo na prvo adventno nedeljo, 27. novembra 2005, molitve za pokojne na pokopališču ob 6.00 zvečer ter ob 7.00 zvečer sveta maša.

SLOVENSKO DRUŠTVO PLANICA Springvale: Sveta maša za pokojne člane in prijatelje društva bo v nedeljo, 23. oktobra, ob 2.00 popoldne. Po maši bodo ob 3.30 molitve na Springvale pokopališču.

Vinko Rizmal sporoča, da bo **festival ob stari trti v Yarra Ranges na McWilliams Winery v nedeljo, 30. oktobra 2005.**

SLOVENSKO DRUŠTVO IVAN CANKAR v Geelongu je z odprtjem razstave »Moj hobi, moj konjiček« v nedeljo, 14. avgusta 2005, pričelo s praznovanjem

50-letnice delovanja društva. Glavno praznovanje bo v soboto in nedeljo, 19. in 20. novembra letos.

Prisrčen program za očetovski dan v dvorani v Kew je razveselil očete, stare očete in vse prisotne. V ospredju vidimo Jelko Hojak, Jožeta Grilja, Viktorja Ferfolja in Ivana Trebše, za njim pa sta še poleg drugih dobro vidni Mimi Mejač in Milka Šerek.

Tako smo našli Horvatove štiri, zveste sodelavce slovenskega misijona v Melbournu: Ivana in Ano Horvat ter Tilko in Ivana Horvat. V veselem razpoloženju smo se pridružili čestitkam in dobrim željam:

IVAN HORVAT je 5. avgusta letos dopolnil 70 let, **TILKA HORVAT** pa 14. avgusta 60 let.

Bog Vama daj še naprej moči, zdravja, sreče in zadovoljstva ter hvala za mnoga, z veseljem opravljena dela. Bog živi!

KRSTI: Nicholas Benjamin NOVAK, rojen 10.11.2004 v Box Hillu VIC. Mati Joanne roj. Milner, oče John Frank Novak. Botra je Sonia Novak. Sv. Ciril in Metod, Kew, 28.08.2005. Imogen BRODEJ, rojen 29.04.2005 v Sunshine VIC. Mati Anita roj. Stojkovski, oče David Brodej. Botra sta Julie Rosa and Carmelo Rosa. Sv. Ciril in Metod, Kew, 10.09.2005. Alexander Viktor MRAK, rojen 06.04.2005 v Wangaratti VIC. Mati Melinda roj. Seljak, oče Roland Mrak. Botra sta David Seljak in Eric Mrak. Holy Family, Bell Park VIC, med slovensko nedeljsko sveto mašo, 11.09.2005 *(na fotografiji desno)*.

NAŠI POKOJNI:

MARIJA KUMAR roj. SKERLAVAJ je umrla 13.08.2005 v bolnišnici v Fawkner VIC. Rojena je bila 11.11.1922 na Opčinah pri Trstu. V Trstu je bila do odhoda v Avstralijo zvesta pevka v cerkvenem zboru pri sv. Jerneju. Kmalu po prihodu v Sydney se je tam poročila z Edijem Kumarjem iz Cerovega v Goriških Brdih. To je bila prva poroka p. Bernarda Ambrožiča v Avstraliji. Kmalu zatem sta se preselila v Melbourne, kjer sta si postavila svoj dom. Leta 1956 se jima je rodil sin David, leta 1961 hčerka Christina. Danes sta oba poročena, David ima hčerko in sina, Christina por. Murphy ima dva fanta. Marija je pred leti zbolela za sladkorno boleznijo in bila leto dni v domu ostarelih v Moonee Ponds. Zapušča moža Edija, sina Davida in hčerko Christino z družinama,

sestro Pepco in brata Bernarda. Marija in Edi sta zelo rada prišla v Kew, še posebej vsako tretjo nedeljo, da sta se srečala z znanci in prijatelji. Pogrebno slovesnost je opravil Fr. Bonello v kapeli pogrebnega zavoda v Brunswicku. Njen pepel bodo poslali v Opčine, kjer imajo družinski grob. Na dan pogreba so darovali sveto mašo zanjo v cerkvi sv. Jerneja na Opčinah.

ANA KOBE roj. BUTALA je umrla 18.08.2005 v St. Vincent's Hospital v Melbournu. Rojena je bila 06.03.1916 v Gornjih Radencih pri Starem trgu ob Kolpi. Februarja 1941 se je poročila s Francem Kobetom iz Sinjega vrha v Beli Krajini. Rodila se jima je hčerka Marija, poročena Medved. Ana je postala vdova leta 1945. V Avstralijo je prišla k hčerki leta 1972. Zadnja štiri leta je preživela v domu matere Romane. Hčerka Marija pa je izgubila moža Ivana, ki je bil doma tudi iz Sinjega

vrha, v prometni nesreči marca 1971. Molitve zanj smo imeli v naši cerkvi v Kew večer pred pogrebom, naslednji dan, v torek, 23.08.2005, pa slovo pred kremacijo v Blair kapeli pokopališča v Springvale.

LIDIJA SEGOLIN roj. LOZICA je umrla 23.08.2005 v inštitutu Peter MacCallum v Melbourne. Rojena je bila 14.12.1936 v Buenos Airesu v Argentini. Tam se je poročila 20.05.1957 z Janezom Segolinom iz Ljubljane. V Avstralijo sta prišla leta 1977 s sinom Stevenom in hčerko Andreo. Andrea je poročena s Seanom Juričičem. Seanova mama Veronika Juričič je sestra +Jožice Preložnik, ki smo jo pokopali 27.07.2005. Lidija je nekaj dni pred smrtjo s pobožnostjo prejela sveto obhajilo ter sveto maziljenje. Pogrebna maša je bila v cerkvi sv. Ane v Sunbury 31.08.2005, pokopana je na Keilor pokopališču poleg moža Janeza, ki je umrl 04.12.1993.

DANILO LAH, rojen 20.01.1942 pri Sv. Križu pri Ajdovščini (Vipavski Križ), umrl 19.08.2004 v Austin Hospital v Heidelbergu VIC (glej Misli, oktober-november 2004, stran 15). Žaro z njegovim pepelom smo 31. avgusta 2005 položili v grob na Springvale pokopališču.

ANA PAVLA GODLER, rojena 19.01.1928 v Mariboru, je umrla 30.08.2005 v Grace McKellar v Geelongu. Drugo nedeljo v avgustu je po slovenski maši v Geelongu še pri polni zavesti prejela sveto maziljenje. Rožni venec in pogrebno mašo zanj smo darovali v cerkvi Svete Družine v Bell Parku v soboto, 3.9.2005, ter jo nato spremljali na Western Cemetery v Geelongu, kjer počiva skupaj z možem Ferdinandom, ki je umrl 23.02.2005. Zapušča hčerko Ireno Smith z družino.

ELIZABETH (Liza) KOLAR roj. ŽALAC, rojena 18.12.1950 v Nemčiji, je umrla 31.08.2005 v Grace McKellar v Geelongu. Leta 1953 je vsa družina prišla v Avstralijo. Oba starša Tereza in Frank Žalac sta še živa. Leta 1971 se je poročila z Ivanom Kolarjem iz Polzele, ki je umrl 13.05.2003. Leta 1974 se jima je rodila hčerka Vicki Elizabeth, leta 1977 sin Steven John. Vicki je poročena z Jimmyjem Nocevski in imata Erica in Danielo, Steven se je poročil leta 2003 s Katherine. Elizabeth je opravljala različna dela, 15 let je delala v Grace McKellar. Kmalu po moževi smrti so ugotovili, da ima raka. Liza je imela rada slovensko družbo in je veliko delala na slovenskem

klubu Ivan Cankar v Geelongu. Od nje so se poslovili Lojzka Kuhar v imenu društva, Lucija Srnc v imenu SSOV ter Štefan Srnc v imenu slovenskega kluba Planica. Dan pred pogrebom so bile zanj molitve v cerkvi Sv. Družine v Bell Parku ter naslednji dan, 6.9.2005, pogrebna maša ter nato pogreb na Highton Cemetery, kjer počiva skupaj z možem.

Po hudi boleznici je lansko leto aprila meseca umrla v Sydneyu **JOŽEFA SLATINEK, roj. KLAKOČAR**. Rojena je bila 19.12.1944 v Ehingenu v Nemčiji. Poročila se je stara dvaindvajset let v Ljubljani s Stankom Slatinekom. Rodili so se jima trije otroci: hčerki Suzen in Helen ter sin David, ki je umrl star komaj 22 let. Te podatke sem dobila v rojstni fari. Pepce se spomnim iz šolskih let, čeravno nisva bili v istem razredu. Naj počiva v miru Božjem. Naj ji bo lahka avstralska gruda.

Mimica Lapuh, Melbourne VIC

GABRIJEL BALOH je umrl v Broadmedows bolnišnici 17.06.2005. Rojen je bil 08.04.1956 v bolnišnici v Footscray VIC. Na pogrebu je bilo veliko ljudi. Molitve pred kremacijo je opravil domači anglikanski župnik iz Sunburyja v kapeli pogrebnega zavoda Tobin Brothers. Gabrijel zapušča hčerko Melisso, mamo Cilko, očeta Toneta, brata Tončeka z družino, sestro Mici z družino, v Ljubljani pa strica z družino. Mama je bila rojena v Šentrupertu, oče pa v Žalcu. Tonček je v zadnjih letih boleznici Gabrijelu veliko pomagal. Videla sem Gabrijela, kako je menjal barvo zaradi bolečin in sem ga vprašala, če ga zelo boli. »Ne«, je dejal. Nosil je svoje bolečine sam do zadnje ure. Tonček dobro govori slovensko. Bil je že dvakrat skupaj z ženo v Sloveniji. Gabrijel je pred smrtjo napisal sledeče: »*Do not mourn me, do not weep. I am not there – I do not sleep. I am a thousand winds that blow. I am the rivers that flow. I am sunlight on ripened grain. I am the gentle autumn rain. When you waken in the morning hush, I am the swift uplifting rush of quiet birds in circled flight. I am the soft stars that shiver at night. Do not mourn me. Do not cry. I am here, I did not die. Gabe*«. Gabrijel, počivaj v miru Božjem.

To je zapisala Jožica Bazaluk s pomočjo mame pokojnega Gabrijela.

Pokoj našim rajnim, sorodnikom pa sožalje v znamenju vere v Vstalega in večno živega.

p. Ciril

Odprt je Slovenski skrbstveni in informacijski urad

Svečana otvoritev Slovenskega skrbstvenega in informacijskega urada v Baragovem domu je bila v nedeljo, 22. maja 2005, po sveti maši. Pater Filip je po slovesnem nagovoru v cerkvi prostor blagoslovil v prisotnosti lepega števila odbornikov in gostov. Po kratkem nagovoru Lucije Srnc so prisotni stopili v prostor in tako je Urad začel delovati. **Od 2. avgusta naprej je bil SSI Urad formalno inkorporiran kot dobrodelna organizacija pod imenom Slovenian Goodwill and Information Office Inc.**

Potek inkorporiranja se je zavlekel prav zaradi imena in smo jo rešili tako, da smo nekoliko spremenili ime.

Kot že prej rečeno in pisano, podpira to inicijativo cela slovenska skupnost in vse organizacije, kot tudi posamezniki. Objavljamo polno listo soudeležencev v obeh odborih po abecednem redu:

Izvršni odbor:

Karolina Antauer, Jože Caf, Roland Carmody, Saša Ceferin, Rodney Crooks, Meta Lenarčič, Peter Mandelj, Martin Toni, Milan Ogrizek, Stan Penca, Natalie Ramuta, Werner Remšnik, Vinko Rizmal, Lucija Srnc, Fred Toplak.

Odbor za delovanje:

Slava Crooks, Meta Lenarčič, Marta Ogrizek, Lucija Srnc, Anica Toplak.

Urad je odprt za javnost vsako nedeljo po sveti maši. Ostane odprt eno uro - od 11. do 12. ure (na drugo nedeljo v mesecu od 10. do 11. ure).

Ob vsakem drugem času pokličite po telefonu številko **03 9853 7600** in pustite sporočilo na odzivniku. Povejte svoje ime in telefonsko številko in vam bomo v naslednjih dneh odgovorili.

Zgodilo se je že, da je bilo od nedelje do torka kar enajst telefonskih klicev, nihče pa ni pustil sporočila. Torej

prosimo, povejte kdo ste in vas bomo kontaktirali ter vam po svojih močeh pomagali z nasveti in napotki.

Kaj vam nudi Slovenski skrbstveni in informacijski urad?

Odbor za delovanje vam želi predstaviti svojo prvo skrbstveno ponudbo. Spraševali smo se, kakšno pomoč lahko še nudimo starejšim članom naše slovenske skupnosti v Melbournu, poleg glavne potrebe po informacijah, nasvetih in napotkih. Tako je prišlo do zamisli, da nudimo pomoč starejšim in njihovim skrbnikom, ki težje zapustijo dom. Obema bi bilo življenje malo lažje, če bi lahko prišli enkrat na teden malo ven iz hiše. **Tako smo si zamislili: Nudimo vam en dan v tednu – tako približno med 10. in 3. uro popoldne. Ta dan bi bil torek.** Skrbnik pripelje v skrbstvo družinskega člana, v Urad v Baragov dom. Tako si pridobi čas za sebe in svoje opravke, mi pa bomo čez dan poskrbeli za gospode in gospe z razvedrilom, družbo, okrepcilom s čajem ali kavo in z lahkim opoldanskim prigrizkom. V zameno bomo vprašali samo nekaj dolarjev za kritje stroškov.

Če ste mnenja, da bi vam to bilo v pomoč v vaših posebnih okoliščinah, **vas vabimo, da pridete v torek, 20. septembra, ob 10. uri dopoldne v našo pisarno v Baragovem domu v Kew.** Takrat se lahko pomenimo in prisluhujemo tudi vašim idejam. Še prej pa se lahko oglasite v nedeljo po maši v pisarni in nam poveste svoje misli. Lahko pa tudi pokličete po telefonu na številko 03 9853 7600. Pa ne pozabite pustiti svoje ime in telefonsko številko, tako da vas lahko pokličemo nazaj. Tu smo, da pomagamo. *Saša Ceferin*

tajnica za slovenske zadeve
Slovenski skrbstveni in informacijski urad Inc.

Po slovesnem odprtju Slovenskega skrbstvenega in informacijskega urada je p. Filip klical Božjega blagoslova nad njegovo delo; sledila je pogostitev navzočih.

RAZSTAVA

Moj konjiček ali moj hobi

GEELONG: Slovensko društvo Ivan Cankar v Geelongu bo letos novembra praznovalo 50. obletnico svojega delovanja. Za začetek praznovanja visokega jubileja smo v nedeljo, 14. avgusta 2005, pripravili razstavo 'Moj konjiček'. Člani, večinoma upokojenci, so razstavili svoje zbirke in izdelke. To je bila paša za oči. Na razstavi smo videli klekljane, lesene in porcelanaste izdelke. Razstavljene so bile tudi zbirke denarja, znamk, značk, inštrumentov, majolik, rute za narodne noše, žličke, spominske kuhinjske krpe, kolekcija skodelic in krožnikov, majice nogometnih klubov iz Slovenije, kaktusov, spominki z olimpijskih iger v Sydneyu, obeski za ključke in restavriranje starih fotografij.

Podpredsednica Lojzka Kuhar, Jože Matkovič, pater Ciril, Lidija Čušin in mladi obiskovalki razstave.

Ker smo Slovenci priznani poznavalci in zbiralci vin, je bila na razstavi tudi zbirka vin in porta (vinska klet v malem). Vsak, ki je želel, je lahko poskusil 25 let star port. Bilo je lepo, zanimivo, in zabavno. Med nami sta bili tudi radijski napovedovalki, Meta Lenarčič in Elica Rizmal, ki sta v tistih dneh praznovali rojstni dan. Jože Matkovič in Janez Kure sta jima zaigrala na harmoniko, mi smo peli in vsi smo bili dobre volje. Na koncu, toda ne nazadnje, se moram zahvaliti p. Cirilu za uradno odprtje razstave ter Mariji Anžič za zavzeto fotografiranje. Hvala tudi Matiji Cestniku za snemanje dogajanja v klubu.

Lidija Čušin, Geelong VIC

Elica Rizmal, Meta Lenarčič in Slavka Vrtačič so prejele sladke čestitke za rojstni dan.

POIZVEDUJEMO

MARIJA (MINKA) BOŽIČ, rojena **KOKALJ** išče brata **TONETA (Tončeta) KOKALJA**. Rojen je bil 25.03.1922 v Jesenjah 4, pošta Kresnice pri Litiji nad Hotičem. Nazadnje je živel na Klancu števil. 30, pošta Vače pri Litiji. Učil se je za mesarja pri Peterčku v Moravčah. Nazadnje ga je videla za božič leta 1943. Oče ga je videl marca leta 1945 v domobranskem taboru v Predosljah pri Kranju. Ga je morda kdo videl ali srečal kje ali ve, kaj se je z njim zgodilo? Sporočite na uredništvo Misli. Hvala.

Spoštovani! Moje ime je **STANISLAV KOS**. Pišem Vam, ker iščem svojega prijatelja **EDIJA BRESKVARJA**, rojenega v Ljubljani leta 1930. Leta 1960 sva se videla zadnjič v Sydneyu. Leta 1949 smo nameravali, da gremo na črno v Trst, pa nismo imeli sreče. Vse so nas ujeli in obsodili na dolga leta prisilnega dela. No, novica je ta, da Edija čaka odškodnina zaradi krivičnega zapora. Če se oglasi, mu dajte moj telefon: 02 9558 7016 ali moj naslov: Stane Kos, Pembrew Cres., EARLWOOD NSW 2206.

p. Valerijan Jenko OFM, OAM
 E-mail: valerian@pacific.net.au
ST. RAPHAEL SLOVENIAN MISSION
 313 Merrylands Road, PO BOX 280
 MERRYLANDS NSW 2160
 Tel.: 02 9637 7147 in 02 9682 5478
 Mobile: 0419 236 783
 Fax: 02 9682 7692

POLEG REDNIH nedeljskih in prazničnih maš pri sv. Rafaelu in na drugih postojankah izven Sydneya, obiska bolnikov in kar precej pogrebov ter nekaj krstov – se je tudi **Igralska družina Micka**, v soboto, 30. in v nedeljo, 31. julija. V soboto, 13. in nedeljo, 14. avgusta, pa so gostovali tudi v Melbournu. Organizacija za zbiranje arhivskega materiala je pri nas imela redno srečanje v nedeljo, 14. avgusta, v oktobru pa bodo imeli občni zbor.

p. Darko Žnidaršič.

Pater Darko je končno dobil stalno vizo za Avstralijo. Hvala vsem, ki ste v ta namen molili, kakor sem priporočal pri srečanju molitvene skupine. Zahvala gre tudi blaženemu Antonu Martinu Slomšku, ker smo se tudi k njemu zatekali. Pater Darko bo prišel v začetku novembra, ko bo p. Filip prispel na svoje novo službeno mesto v Novi Štifti pri Ribnici – kjer ga sedaj nadomešča p. Darko. Pater Filip še vedno nadomešča p. Janeza v Adelaidi.

Angleška družinska-mladinska maša bo v septembru že na 3. nedeljo, 18. septembra. **V nedeljo, 25. septembra, bomo praznovali god našega zavetnika sv. Rafaela.** Ob tej priliki bo tudi praznovanje zakonskih jubilejev. Prosimo jubilate, da se čimprej prijavijo. Naslednjo soboto, 1. oktobra, bo v Kew 31. slovenski koncert. Pričakujemo mali čudež, da se bo tudi nekaj mladih iz Sydneya prijavilo za nastop na tem koncertu, sicer so pa tudi drugi rojaki vabljeni, da damo mladini priznanje za trud pri ohranjanju slovenske glasbe in folklore. Koncert se bo začel ob 4.00 uri popoldne. Vabljeni!

NEWCASTLE ima slovensko službo božjo v nedeljo, 30. oktobra, ob 6. uri zvečer v stolnici Srca Jezusovega v Hamiltonu. Po maši bo srečanje v dvorani, ki ga tamkajšnji rojaki vedno dobro organizirajo in pripravijo.

OKTOBER je mesec rožnega venca. Kip fatimske Matere Božje bo romal od družine do družine. Okrog bo zbrana skupina rojakov ob molitvi rožnega venca. Ob tej priliki bomo prosili Marijo za naše osebne in javne zadeve: mladino, bolne in ostarele, za duhovne poklice, za zasvojene

z alkoholom ali drogo. Prosim, da naj bo samo molitveno srečanje, brez pogostitve – le čaj, kava in keksi. Pred leti je bilo prav tekmovanje s postrežbo vzrok, da je upadlo zanimanje za ta lep običaj.

KRSTI:

CHELSEA TAYLOR SINCLAIR. Oče Lee Sinclair, mati Michelle roj. Kalc. Botra sta Carmen in Franc Jenko. Cerkev Our Lady of Sacred Heart, Henley Beach SA, 24. april 2005.

NICHOLAS CHARLES TOMSIC. Oče Mark David Tomsic, mati Amanda Julie roj. Leman. Botri so Irene, Andrew in Nina Robinson. Cerkev sv. Rafaela, Merrylands, 25. junij 2005.

MONICA ELIZABETH ERGAVER. Oče Uroš, mati Elizabeth roj. Božičko. Botri sta Ljudmila Stanič in Sabina Ergaver. Cerkev sv. Rafaela, Merrylands, 28. avgust 2005.

ALEX IVAN LENARCIC. Oče Boris Lenarčič, mati Sylvia roj. Šircelj. Botra sta Diana Lenarčič in Bernard Šircelj. Cerkev sv. Rafaela, Merrylands, 28. avgust 2005.

p. Valerijan

Po krstu Monice Elizabeth Ergaver:
ponosna mama Elizabeth in oče Uroš.

PROSLAVILI SMO OČETOVSKI DAN

Očetovski dan letos je bil mrzel, vetroven in deževen in kar ne bi verjeli, da je že nekaj dni v deželi pomlad. Cerkev je bila lepo okrašena na temo očetovskega dne in po končani službi božji je Andrejka Andrejaš predstavila majhen, a zelo pristrčen program za očete, ki ga je pripravila učiteljica najmlajših Kristina Šuber. V njem so nastopili najmlajši otroci, ki so na koncu programa podarili šopek cvetja tudi patru Valerijanu v zahvalo za očetovsko skrb, s katero skrbi za celo našo skupnost. V programu so nastopali Mateja in Dejan Lukežič, Jordan Kovič in Thomas Murko.

Skupaj z njimi kličemo vsem očetom in tudi patru Valerijanu: BOG ŽIVI VSE OČETE !

IGRALSKA DRUŽINA MERRYLANDS PREDSTAVILA ŽUPANOVNO MICKO

Igralska družina Merrylands ima za seboj še eno serijo predstav, tokrat z najstarejšo slovensko igro, ki jo je pred več kot dvesto leti napisal Anton Tomaž Linhart, Županova Micka. Originalna igra je precej krajša in ima manj oseb, vendar smo dodali nekaj oseb in dogodkov, saj bi bilo škoda, da bi navdušeni igralci ostali brez dela in bi jih samo peščica nastopala. Dve predstavi v Sydneyu sta bili lepo obiskani in lepo sprejeti, čeprav smo se pripravili za nastope precej v naglici, ker so se kar trije od igralcev odpravljali na obisk v Slovenijo in smo morali pohiteti s predstavami, da nam niso pobegnili.

S predstavo smo obiskali tudi versko središče v Kew v Melbournu in kot vedno, smo tam doživeli nad vse lep sprejem. Nimamo dovolj lepih besed, s katerimi bi lahko dovolj pohvalili gostitelje v verskem središču v Kew, pa tudi prijazne rojake v Melbournu, ki so nam naprej pomagali pri vsem, kar nam je bilo potrebno, potem pa še napolnili dvakrat dvorano, tako, da je bilo užitek stopiti na oder. Zraven pa še ne pozabimo radijskih delavcev, ki so napravili za nas toliko reklame, da verjetno ni bilo Slovenca blizu in daleč, da ne bi vedel za naše predstave. Upamo samo, da smo se vsem vsaj malo oddolžili s tem, da so se nam od srca nasmejali.

Ko se bodo naše lastovke, ki so odletele na sever, v daljno Slovenijo, vrnil nazaj v Avstralijo, bomo v Sydneyu napravili še eno predstavo, za vse tiste, ki si niso utegnili ogledati prvih predstav, do takrat pa najlepša hvala vsem, ki so nam pomagali v Sydneyu in Melbournu, posebno pa še gospodinjam v obeh krajih, ki so tako lepo skrbele za nas.

Prisrčna hvala in da se spet kmalu vidimo!

HASA - Zgodovinski arhivi avstralskih Slovencev

V verskem središču Merrylands je bil na letnem občnem zboru slovenske arhivske organizacije v Sydneyu izbran novi odbor HASA. Za odbornike so bili izbrani sledeči: Predsednica Tanja Smrdel, podpredsednica Margaret Hatežič, tajnica Marija Grosman, pomočnica tajnice Martho Magajna, blagajnika zaenkrat še nimajo, posle blagajnika pa začasno opravlja Mihelca Šušteršič, pomaga pa ji Zora Johnson. Direktor arhivov je Olga Lah, ki pa je dobila pomočnika v osebi Petra Mariniča, poklicnega arhivarja iz Canberre, ki nam bo prav gotovo v veliko pomoč pri delu. Občnega zbora so se udeležili tudi zastopniki vseh aktivnih slovenskih organizacij iz Sydneya, Wollongonga in Newcastla, ki bodo prav tako sodelovali pri delu arhivske organizacije in tudi častni generalni konzul Republike Slovenije, g. Alfred Brežnik in p. Valerijan Jenko. Po končanem občnem zboru

Naše radijske delavke: Tanja Smrdel, Elica Rizmal in Carolina Entaver s članicama Igralske družine, Mihelco Šušteršič in Martho Magajna v Kew.

Za pomivanje posode sta se prijavila g. Brežnik, častni generalni konzul RS in g. Klopčič, predsednik slovenskega društva Tivoli iz Newcastla.

so si delegati postregli s kavo, čajem in pecivom, ki so ga prinesle delegatke, zato pa so se za pomivanje posode prijavili prostovoljci-moški, ki niso prinesli peciva. Pri tem sta se posebno izkazala g. Alfred Brežnik in g. Ivo Klopčič, predsednik slovenskega društva Tivoli iz Newcastla.

Martha Magajna

Igralska družina Merrylands na stopnicah cerkve v Kew z voznikom avtobusa, ki jih je že pripravil za novo pot.

Odbor HASA za leto 2005 z delegati iz slovenskih organizacij in drugimi udeleženci občnega zbora. Na fotografiji z leve: Emil Grosman, Alfred Brežnik, Ivo Klopčič, Zora Johnson, Peter Krope, Ivan Koželj, Tanja Smrdel, Marija Grosman, Peter Marinič, Mihelca Šušteršič, v ospredju pa kleči p. Valerijan.

BRISBANE: Tako je v kuhinji na hribčku društva Planinke, kjer se požrtvovalne gospodinje trudijo, da gre društveno življenje naprej. Redno nam pripravljajo dobro domačo hrano. Na fotografiji so Pavla Pregelj, Albina Vah in Marija Kolednik.

POKOJNI:

8. aprila 2005 je v Potatto Point umrl **MIHA VALENCI**. Rojen je bil v Poljani na Koroškem 17.9.1940. V Avstralijo je prišel leta 1964. Poročen je bil z Marijo roj. Plošinjak. Poleg nje zapušča tudi sina Petra in hčerko Alison z družinama. Pogrebne molitve so bile opravljene 14. aprila v kapeli krematorija v Bodala, NSW, kjer je bila tudi upepelitev.

18. avgusta 2005 je v bolnišnici v Bowral umrl **IVAN BRATOŠ**. Rojen je bil 29.1.1929 v Veliki

Pristavi pri Pivki. V Avstralijo je prispel leta 1954. Zaposlen je bil na več mestih, tudi na žagi v Zahodni Avstraliji, v Snowy Mountains, železarni v Wollongongu in na občini v Moss Vale. Pogrebna maša je bila v Mittagongu, 23. avgusta 2005, pokopan pa je bil na pokopališču v Bowral.

26. avgusta 2005 je v Blacktownu umrla **MARIJANA CROCKER roj. ROPOŠ**. Rojena je bila 20.5.1949 v Čepincih v Prekmurju. Bila je hči Janeza in Terezije roj. Gostonj. Družina je imela štiri dekleta in štiri fante. Leta 1973 je z možem Stankom in sinom Davidom prišla v Avstralijo. Zaposlena je bila pri Berri Juice Company. Pokojna zapušča sina Davida in sestro Sidonijo Fisher. Pogrebna maša je bila v Merrylandsu, 31.8.2005, pokopana pa je bila na slovenskem pokopališču v Rookwoodu.

27. avgusta 2005 je v Penrithu umrl **TONI OKORN**. Rojen je bil 27.8.1937 v Kokrici pri Kranju. Poročen je bil z Lindo roj. Paine, ki je avstralskega rodu. Pred leti je bil član društvenega pevskega zbora. Poleg nje zapušča sina Tonija ml. in Karla. Molitve so bile v Pinegrove krematoriju pred upepelitvijo, dne 1.9.2005.

29. avgusta 2005 je v bolnišnici sv. Vincenca v Darlinghurstu umrl **EDVARD ŠKIBIN**. Rojen je bil v Bazovici pri Trstu 19.12.1917. V Sydney je prišel leta 1954 in je bil zaposlen v bolnišnici v Darlinghurstu. Pogrebna maša je bila opravljena v Merrylandsu v ponedeljek, 5.9.2005, pokopan je bil na slovenskem pokopališču v Rookwoodu.

Piše Martha Magajna

KLUB PANTHERS, ST. JOHNS PARK - TRIGLAV

SLOVENIAN

OF THE YEAR AWARDS 2005

Klub Panthers St Johns Park Triglav je vsako leto pokrovitelj priznanj najzaslužnejšim Slovencem preteklega leta v različnih kategorijah. **Naslov najzaslužnejše prostovoljne delavke leta 2004 si je letos zaslužila DANICA PETRIČ (na fotografiji desno).**

Kdo v Sydneyu ne pozna Danice Petrič? Od svojega prihoda v Avstralijo leta 1972 je bila vedno aktivna v slovenski skupnosti. Kot ljubiteljica slovenske besede je urejala najprej slovenski časopis "Novice", ki je bil glasilo Slovenskega društva Sydney. Kmalu zatem je z Marjanom Peršičem iz Melbourn skupno urejala "Vestnik", ki je bil skupno glasilo obeh klubov iz Melbourn in Sydneya. Vsa leta je tudi z dopisi v prozi ali v poeziji sodelovala pri mesečniku Misli. Na začetku slovenskih radijskih programov je Danica šest let sodelovala pri slovenskem programu takratnega radia 2EA, sedanjem

SBS. Z velikim navdušenjem je vsa leta sodelovala pri programih in proslavah slovenskih kulturnih praznikov, z osebnim nastopom ali pa je učila in pripravljala otroke za nastope. Enako je že veliko let sodelovala v Igralski družini Merrylands, kjer še vedno nastopa tudi danes.

V verskem središču Merrylands je bila Danica ena od glavnih pobudnikov za ustanovitev molitvene skupine Srca Jezusovega, ki že 16 let organizira molitvena srečanja enkrat na teden, zraven pa tudi organizirajo kosila

za bolne in ostarele, potovanja na božje poti in obiskovanja bolnikov. Vedno je tudi pripravljena sodelovati pri katerikoli dobrodelni akciji in nam je lahko vsem za zgled. Med drugim pa je Danica tudi talentirana pesnica in prav sedaj pripravlja že drugo zbirko svojih poezij. Na vsak način je zaslužila priznanje slovenske skupnosti in želimo ji še veliko uspeha pri njenem delu!

Izletniki iz kluba Triglav Panthers so imeli srečo z lepim vremenom v Gosfordu.

Kaj je novega v klubu Panthers Triglav?

Izletniki iz kluba Triglav Panthers so z zadnjim izletom imeli res srečo, saj je bil izlet v Gosford s križarjenjem po morju napovedan ravno v tednu, ko je bil Sydney sredi zelo redkega deževnega obdobja. Deževalo je en dan prej, deževno in viharno je bilo en dan kasneje, na sam dan izleta pa se je zjasnilo in dan je izgledal kot novo skovan bleščeč zlatnik, jasen in sončen in bleščeč. V Gosfordu smo se najprej ustavili v parku ob morju, kjer je postavljen starodaven spomenik prvim naseljencem, potem pa smo se vkrkali na pravo jahto, belo in elegantno, da je izgledalo kakor v filmu. Odpeljali smo se po morskem kanalu proti Woy Woy, na obeh straneh so se videle lepe hiše in zeleni vrtovi, posedali smo na sončnem krovu in uživali pozni zajtrk v pravem stilu. Po povratku smo odšli na kosilo v bližnji klub, nato pa pozno popoldne domov in vsi so se strinjali, da je bil to eden od najlepših izletov, kar smo jih imeli. Sedaj pripravljamo izlet v Albury, na obisk k prijateljskemu slovenskemu klubu, vendar imamo težave, ker ni ravno veliko naših ljudi, ki še želijo na tridnevne izlete, najrajši imajo enodnevne izlete, ko se lahko zvečer vrnejo v svoj dom in spijo v svoji postelji. Mogoče bo decembra boljše, ko bomo šli ČEŠNJE nabirat v Orange. To pa imajo vsi radi!

Očetovski dan v klubu Panthers Triglav

Zanimivo je, kako se časi spreminjajo. Včasih smo se vedno pritoževali, da ne moremo dobiti mladih, da bi prihajali v klub. Seveda, takrat smo še imeli čisto slovenske prireditve, s slovensko glasbo, slovensko hrano - da ne pozabimo naše župice - in slovensko vzdušje, ki je razveselilo srce vsakega slovenskega

priseljenca. Na žalost pa so naši mladi največkrat pobegnili od tod, kakor hitro so bili dovolj stari, da so lahko šli po svoje in jim ni bilo več treba prihajati z mamo in očetom v klub. V taki starosti so ponavadi tudi prenehali plesati v folklorni skupini, ki je imela še največ moči, da je držala naše mlade skupaj.

Pri nas so sedaj časi drugačni. Na slovenskih prireditvah v klubu Panthers Triglav imamo slovensko glasbo, ki pa vmes zaigra tudi kako moderno melodijo, ki je mladim bolj pri srcu in jo radi poslušajo tudi drugi gostje, ki zahajajo v klub. In glej si no, sedaj pa prihajajo mladi z družinami. Všeč jim je mednarodni jedilnik restavracije, ki ga nekateri stari gledajo z nezaupanjem, všeč jim je moderno otroško igrišče na obzidanem dvorišču, kjer se najmlajši igrajo na varnem in jih starši in stari starši lahko nadzorujejo kar skozi velika okna. Zadovoljni so s prijazno postrežbo, tudi če je v angleščini - (sicer pa roko na srce - koliko od naših otrok se pa hoče pogovarjati v slovenščini?), še bolj pa so zadovoljni tudi s tem, da jih nihče več ne vpraša, če bodo prišli kaj pomagat, saj naša mlajša generacija ima vedno manj prostega časa izven družine. In tako je bilo tudi na očetovski dan. Velike skupine mladih družin, ki so pripeljale stare starše na kosilo za očetov dan, mrgolelo je vnukov vse naokrog, bilo je živo in veselo. Spremenila pa se je oblika praznovanj. Včasih smo komaj čakali, da je muzika zaigrala in plesalo se je do konca, ki je prišel prekmalu. Sedaj pa pridejo vsi na kosilo, počasi in udobno se poje in popije, srečajo se mladi možje in žene, ki so včasih hodili skupaj v slovenske šole, si ogledajo in pohvalijo drug drugemu otroke in poizvedo o spremembah in novicah, potem pa počasi odidejo. Ali ste opazili, da "mladi" zelo redko plešejo? Prestari so za disco, narodna glasba jim je samo

toliko všeč, da odplešejo en ples z očetom ali mamo, drugače pa rajši posedajo in se pogovarjajo. Stari še plešejo, kateri lahko, drugi pa samo z veseljem in ganjeno poslušajo stare, dobro znane melodije in obujajo spomine. Da, res se je življenje spremenilo. In po nekaj urah mladi poberejo naraščaj, poljubijo starše in odidejo. Pri vsaki mizi pa ostane po en par starih staršev, ki bodo po stari tradiciji ostali, dokler bo muzika igrala. Prisedejo drug k drugemu in primerjajo spomine na svoje življenje, na veselje ali

Zofija in Danilo Šajn s čarovnikom.

težave z otroki, probleme s penzijo, hrbtom ali kolena in dvorana se počasi začne prazniti, ker "ne vozim več rad po temi..." Grenko-sladko praznovanje... Lepo je bilo videti mlade, ampak časi se res in prav zares spreminjajo...

BOŽIČ V MESECU JULIJU

Na isti dan, ko smo se vrnili z izleta v Gosford, je bila v klubu Panthers Triglav pripravljena pojedina za vse tiste, ki se ne morejo privaditi na to, da se božič v Avstraliji praznuje na najbolj vroče dneve v letu. S tem je seveda mišljena božična pojedina, ne pa sam praznik božiča, saj le-tega ni mogoče prestaviti. Obilica hrane v Avstraliji je že precej spremenila običajni božični jedilnik in namesto vročih pečenk, juh in prilog, marsikje za božično pojedino servirajo morske specialitete in solate različnih vrst, kar bolj odgovarja avstralskemu podnebjju. Tako je bila tudi pojedina z naslovom "Christmas in July" v klubu sestavljena iz takih specialitet, zraven pa so bila tudi okrašena božična drevesca, čarovnik, ki je zabaval goste z različnimi triki in druge posebnosti, kar vse skupaj nima z božičem nič skupnega, je pa zabavno in zanimivo in postaja vse bolj popularno v času, ko hladno in vetrovno vreme prisili ljudi, da se bolj držijo znotraj hiš.

Na balinarskem tekmovanju za pokal očetovskega dne sta prvo mesto zavzela Tone Vrh in Janez Boštjančič, s pomočjo balinarke Jessice Kukovec. Čestitamo!

Mladinska balinarska reprezentanca Avstralije na poti

na svetovno prvenstvo v Sloveniji

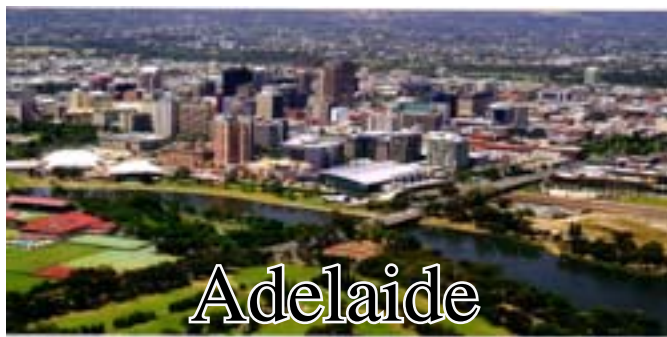
Izbrani mladinci, ki naj bi zastopali Avstralijo na svetovnem balinarskem prvenstvu v Sloveniji s trenerjem Lojzeto Magajna, so imeli resne težave na poti v Slovenijo. Njihovemu letalu je po odhodu iz Kuala Lumpurja odpovedal eden od motorjev in imeli so srečo v nesreči, da so se brez hujših posledic vrnili v Kuala Lumpur. Tam so potem preživeli naslednjih nekaj dni v čakanju na prostor na katerem od drugih letal, s katerim bi lahko prišli po eni ali drugi poti do Slovenije. Na koncu so jih napotili preko Japonske na Dunaj in od tam preko Celovca v Slovenijo, kamor so le prispeli en cel dan pred začetkom prvenstva. Ne bo ravno lahko ostati v tekmovalnem duhu, ko si še niso povsem opomogli od štiridnevnega potovanja, upamo pa za vse najboljše. Osvojili so srebro! Čestitamo!

Trener Lojze Magajna z mlado balinarsko reprezentanco Avstralije: Nicholas Rossi, Luke Miner in Anthony Messina.

OPRAVIČILO in POPRAVEK: "Ob prebiranju Misli se vedno kaj lepega spomnim:" Tako je začela svoj prispevek v Mislih, julij avgust 2005, na strani 32, **MARICA PODOBNIK**. Zadnji stavek njenega prispevka se v polnosti glasi takole: "Prepričana sem, da če ne bi bilo Titove vojske, bi bila danes Gorica in Trst slovenska – pa nas je Tito okrog prinesel, še za marsikaj! To bodo izvedeli šele znanjci, ko bo prišla resnica na dan".

Marica Podobnik, QLD

p. Filip Rupnik OFM
HOLY FAMILY SLOVENIAN MISSION
51 Young Avenue
WEST HINDMARSH SA 5007
Tel.: 08 8346 9674
Fax.: 08 8346 2903
Email: tretjakj@picknowl.com.au

VEDNO JE KAJ NOVEGA TUDI V ADELAIDI.

Medtem, ko voditelj Verskega in kulturnega - misijonskega središča pri Sveti Družini p. Janez uživa vesele počitnice med sorodniki in znanci v Sloveniji, življenje teče dalje ob sodelovanju s p. Filipom, za katerega ljudje izredno skrbijo, da ne bi omagal...

Vsak petek dopoldne ob 10. uri se lepa skupina vernikov oltarnega občestva zbere k molitvi rožnega venca in sv. maši s prošnjo za nove duhovne (duhovniške, redovniške, misijonske,...) **poklice.** Hvala Bogu, še jih je nekaj, ki razumejo Jezusovo spodbudo, naj prosijo Gospodarja žetve, da pošlje delavce na polja, ki so zrela za žetev: Prosite Gospoda žetve...

Nekaj nad 40 ljudi se je prijavilo za izlet v Zahodno Avstralijo. Z letalom so se v torek, 23. avgusta, odpeljali v Perth, si ogledali znamenitosti, šli k benediktinskim redovnikom v New Norcia, tudi v pristanišče, kjer so mnogi naši rojaki stopili z ladje na avstralska tla. Peljali so se v Fremantle, si ogledali zapore in ugotavljali, koliko trpljenja so morali prestati jetniki v posameznih celicah. Ker so naši popotniki vedeli, da bodo v nedeljo potovali domov, so šli k sv. maši v soboto zvečer kar v Perthu. Vsi veseli so se vrnili z ugotovitvijo: Lepo nam je bilo!

Kakor po vseh naših misijonskih središčih, smo se tudi v Adelaidi nekateri odločili, da bomo šli na mladinski koncert v Melbourne-Kew v začetku oktobra. Le nekaj pa se jih je opogumilo, da bodo obogatili poslušalce s svojimi nastopi. Že v prejšnji številki Misli smo lahko prebrali, da je posnemanja vredno to, kar so za nastopajoče napravili v Adelaidi. **Dvakrat so pripravili BBQ kosilo, da bi podprli nastopajoče.** Kakor tem, ki so pripravljene posredovati svoje bogastvo drugim z nastopi, bodi na tem mestu zahvala tudi vsem ki so poskrbeli za BBQ kosilo.

Da smo in tudi kako smo pri Sveti družini obhajali **praznik naših očetov**, nam je na kratko opisala Rozmary, ki je tudi sama nastopala. Med sv. mašo smo se spomnili naših živih in pokojnih očetov. Po maši pa je bil kar v cerkvi kratek, a prisrčen program - zahvala očetom, ki ga je pripravila gospa Stanka Sintič s sodelavci. Nastopili so: Bianca Persico, Ivan Lipovac, Daniel Sintič, Branko Lipovac, Chantel Flavel, Davor Pavlin in Rozmary Poklar.

Program so poslušalci z veseljem sprejeli, četudi so otroci govorili samo angleško. Gospa Stanka, ki je vse povezovala, je opisala pomenljivo vlogo očeta, ki je zgled in opora vsem v družini. Bianca, Ivan, Daniel in Branko so povedali, kaj jim oče pomeni. Chantel je zaigrala na flauto, Rozmary pa prebrala ganljivi dogodek iz življenja male deklince, ki je izgubila očeta. Ob tej pretresljivi zgodbi so nekaterim poslušalcem stopile solze v oči. Davor je zaključil program z latinsko glasbo na klarinet. Hvala vsem za lep dan. Vam, dragi očetje, pa še enkrat: Bog vas živi!

Misli za MISLI je ob sodelovanju Rozmary zbral p. Filip ofm

TEREZIJA NOVAK išče svojega pogrešanega brata **FRANCA NOVAKA**, rojenega 08.01.1942 v Lokavcih, Križevci pri Ljutomeru. Franc je pred leti živel v Quebecu v Kanadi. Če kdo kaj ve o njem, naj sporoči Tereziji Novak na telefon 02 4981 5948 ali na uredništvo Misli. Hvala.

CENTER ZA SOCIALNO DELO Ravne na Koroškem išče **MARIJO HOLZ** roj. **KNEŽAR**, rojena 01.05.1948 v Celju, nazadnje stanujoča v Viktoriji, nepopoln naslov: Tivoli 75, Melbourne. Naprošamo vsakogar, ki bi kaj vedel o njej, da to sporoči na Veleposlaništvo RS v Canberri ali na uredništvo Misli. Hvala.

Pokojni pater MAURICE WEST OFM

Pokojni **pater Maurice West** je avstralski frančiškan, ki je osebno dobro poznal največ slovenskih frančiškanov vse od leta 1952, ko sta v Avstralijo prišla patra Beno in Klavdij iz Amerike do njegovega zadnjega obiska v Sloveniji leta 1998. Ob najinem zadnjem srečanju v Caritas Christi Hospice v Kew v letošnjem aprilu sva v pogovoru obšla vso provinco. Imel je neverjeten spomin in pravi »aussie« - avstralski smisel za humor. Maurice je bil rojen 7. februarja 1928 v Melbournu. V noviciat je vstopil 17. februarja 1948. To je bila takojmenovana »velika skupina« novincev. Na svoj 20. rojstni dan je oblekel frančiškanski habit. 24. julija letos bi obhajal zlato mašo, pa ga je 5. junija poklical k sebi Veliki Duhovnik. Patra Mauricea se bratje v njegovi provinci Svetega Duha v Avstraliji spominjajo po njegovih delih v služenju provinci v župnijski pastoralni, v formaciji ter v vodstvu. Najprej je opravljal službo pomočnika urednika revije »Crusader«, nato so si sledile službe kaplana, tajnika province, gvardijana, župnika, magistra novincev, definitorja, magistra klerikov, provincialnega vikarja. Maurice je bil provincialni minister šest let (1985-1991) in na generalnem kapitlju leta 1991 izvoljen za generalnega definitorja za Azijo in Oceanijo. V njegovem rimskem času je bil reden gost v klerikatu v Ljubljani in nato na Brezjah. Božične, velikonočne in tudi poletne počitnice je zelo rad preživel med nami. Po prenovitvi klerikata leta 1992 je iz Rima prišel p. Maurice, da je blagoslovil prenovljene prostore in bratsko skupnost. Vse bogoslovce tistih treh let (1992-1995) je poznal po imenu in me v letošnjem aprilu vprašal za vsakega. Rad je imel in cenil brate v Avstraliji in naše delo. Ko ga je pokojni pater Bernard Ambrožič, stric kardinala dr. Alojzija Ambrožiča, naučil kleti »preklet hudič«, se je moral »za pokoro« naučiti »Sveti angel, varuh moj«. Rad je pozdravil naše ljudi po slovensko in naučili smo ga brati po slovensko. Tako je tudi klerikat »požegnal« po slovensko. V nepozabnem spominu sva ohranjala bogoslužje, ki sva ga imela na blejskem otoku za nad dvesto udeležencev 3. svetovnega kongresa letalskih zdravnikov in nato srečanje z

ruskim astronautom ter letalci z vsega sveta. Mauricea se bomo gotovo spominjali, je zapisal vikar province p. Paul Smith, ne le po službah, ki jih je opravljal z vso predanostjo, ampak način, po katerem je njegova čuteča osebnost, globoka duhovnost in moder nasvet prihajal do bratov, sester klaris, drugih redovnikov in redovnic ter laikov.

Maurice je umrl nekaj pred 5. uro zjutraj, 5. junija 2005, v Mary MacKillop Residence, Hawthorn East (Melbourne), v oskrbi sester sv. Jožefa, kjer deluje njegova rodna sestra Klara (Sr. Clare West RSJ). Dopolnil je 77 let. Pred 18 meseci so odkrili raka na pljučih. Bil je večkrat v bolnišnici in se dal na razpolago za študijsko preizkušanje novih metod zdravljenja.

Pogrebno mašo za pokojnega p. Mauricea so darovali 9. junija v kapeli sv. Pashala v Box Hillu, kjer je bil p. Maurice gvardijan od 2001-2004. Somaševanje je vodil provincial p. Stephen Bliss. Generalno kurijo je zastopal generalni tajnik p. Sandro Overend, slovenske frančiškane pa provincialov delegat p. Filip F. Rupnik, ki me je v tem času nadomeščal v Melbournu. Pater Maurice je pokopan na pokopališču na samostanskem vrtu, kjer se zadnja leta večkrat zberemo k slovesu. V tem samostanu je v času svojega teološkega študija živel p. Bernard Goličnik, sedaj gvardijan na Sveti gori,

pa tudi mladi p. Stanko Zemljak je tam opravil nekaj študijev. V času mojega magistrskega študija sem tam preživel nepozabno leto (1989-1990).

»V veri hodimo« so peli vstopno pesem na dan pogreba. V veri, upanju in ljubezni je p. Maurice prehodil odmerjeno pot. Naj ga sedaj na cilju nagradi dober, pravičen in usmiljen Gospod. Bratom avstralske frančiškanske province izrekamo sožalje v luči vere pa tudi Frančiškovega veselja, da smo mogli del poti hoditi skupaj kot bratje.

Dragi Maurice, počivaj v Božjem miru, in Bog živi – tako sva se vedno pozdravljala. Naj bo to tudi pozdrav do ponovnega srečanja. Bog živi!

p. Ciril

**Pater Maurice West in p. Mel Cotter
novembra 1995 v Sloveniji.**

DOKONČANO DELO SLOVENSKEGA NARODNEGA SVETA VIKTORIJE

Obvestilo slovenski skupnosti v Avstraliji

Na izrednem letnem sestanku Slovenskega narodnega sveta Viktorije, 5. julija 2004, v prostorih SNS Viktorije v Baragovem domu, je bilo sklenjeno v prisotnosti vseh članov upravnega odbora SNS Viktorije ter vodstva Avstralsko-slovenske konference in predsednice HASA, gospe Milene Brgoč, sledeče: Slovenski narodni svet Viktorije prostovoljno prekine 14. letno delovanje ter delovanje Slovenske dobrodelne agencije in izroči uradne dokumente Historičnemu arhivu Slovencev v Avstraliji – imenovanem HASA Viktorije.

V prisotnosti odbora Slovenskega narodnega sveta Viktorije in Avstralsko-slovenske konference ter predsednice HASA smo sklenili sledečo POGODBO:

»Pogodba prevzema arhivskega gradiva ob prekinitvi delovanja Slovenskega narodnega sveta v Viktoriji – SNS VIC.

Izročitelj:

Slovenski narodni svet VIC – potrjeno na zadnjem njihovem sestanku ob prisotnosti predsednika Štefana Merzel, tajnice ASK Jožice Gerden ter članov odbora SNS VIC in ASK.

Prevzemnik:

Historični arhiv Slovencev v Avstraliji – Victoria / HASA – Victoria, v prostorih Slovenskega društva Melbourne, 82 Ingrams Rd, Research, VIC 3095.

Prevzem arhiva, dokumentacije delovanja SNS VIC od obstoja 24. junija 1990 do prekinitve 5. julija 2004, sta prevzele, pregledale, popisale in shranile Milena Brgoč in Anica Markič.

SNS VIC si pridržuje pravico do nedostopnosti predanega gradiva javnemu občinstvu in sicer:

- Za dobo 15 let od prevzema gradiva.
- Oseba, ki želi pregledati shranjeno gradivo pred tem rokom, mora imeti pismeno dovoljenje najmanj dveh spodaj imenovanih oseb, ki so bili določeni na seji SNS VIC 30. avgusta 2004, kot zaupniki
- Simon Špacapan (kot svetovalec zaupnikom) – sledi njegov lastnoročni podpis
- Štefan Merzel – sledi njegov lastnoročni podpis
- Lenti Lenko – sledi njegov lastnoročni podpis
- Jožica Gerden (tajnica ASK SSK) – sledi njen lastnoročni podpis

Pri popisovanju gradiva je bilo vidno, da je bilo

gradivo pomanjkljivo, manjkajo posamezni zapisniki in drugi korespondenčni papirji. Veliko je bilo med leti, posebno v prvih letih delovanja, na SNS VIC poslanih faksov, ki so bili pri prevzemu gradiva nečitljivi. Tudi niso shranjeni papirji – faksi, ki so se nanašali, kaj so poročali o dogodkih drugi časopisi za časa vojne v Sloveniji.

Priloge k pogodbi:

Opisano gradivo:

1 stran (list) razvrstitev gradiva in številke škatel

10 (listov) strani popisa shranjenega gradiva

Izročitelj /podpis/: Stephan Merzel, dne: 20.4.2005

Prevzemnik /podpis/: Anica Markič in Milena Brgoč, dne: 20.4.2005«

ČLANI ODBORA SO BILI: p. Bazilij Valentine OFM, MBE, p. Niko Žvokelj, p. Tone Gorjup, Anton Brne, Sandi Ceferin, Ana Maria Cek, Pavle Cesnik, Matija Cestnik, Kristina Cestnik, Draga Gelt, Vlado Godec, Jože Golenko, Branko Grom, Emil Kodre, Alojz Jakša, Lojze Kastelic, dr. Jure Koce, Vida Kodre, Franc Krenos, Marta Krenos, Ivo Leber, Helena Leber, Lenti Lenko, Valentin Lenko, Anica Markič, Milena Merzel, Kristina Mesarič, Marica Ostoja, Nikola Ostoja, Angela Povh, Kamica Satler, Lucija Srnc, Karlo Štrancar, Tine Šuštaršič, Tone Tomšič, Tone Urbas, Tilka Lenko.

Pri delu v različnih organizacijah sodelujejo številni ljudje, ki večkrat ostanejo neopazni in neomenjeni. Tako je tudi v primeru Slovenskega narodnega sveta Viktorije. Veliko jih je pomagalo, vsak po svojih močeh. Za izvajanje posameznih načrtov so bila potrebna tudi gmotna sredstva. S številnimi idejami in trdim ter upornim delom je Narodnemu svetu prislužil lepo vsoto denarja neumorni Štefan Merzel; pomagala mu je mladina, gospodinje (Milena Merzel, Angela Povh, Marta Krenos, Olga Bogovič, Magdalena Tomšič, Anica Zver) in še veliko število drugih. Sestanki SNS so večkrat trajali do polnoči in še dlje. Po sestankih je v kuhinji Baragovega doma zvesto čakala sestra Ema. Na koncu se Slovenski narodni svet Viktorije zahvaljuje za nesebično delo in trud vsem svojim odbornikom, članom in ostalim sodelavcem – omenjenim in neomenjenim. *Štefan Merzel, Melbourne VIC*

Simon Špacapan
predsednik 1990-1992
podpredsednik 1992-2002

Stanko Prosenak
predsednik 1992-1994
podpredsednik 1990-1992
blagajnik 1994-1995

Štefan Merzel
predsednik 1994-2001 in 2004
podpredsednik 2002-2004
blagajnik 1990-1994

Lenti Lenko
predsednik 2001-2002
2. tajnik 2001-2003

Vinko Rizmal
predsednik 2003
tajnik 1996-1998

Alojz Kastelic
podpredsednik 2004

Stanka Gregorič
tajnica 1990-1992

Anica Markič
tajnica 1992-1994

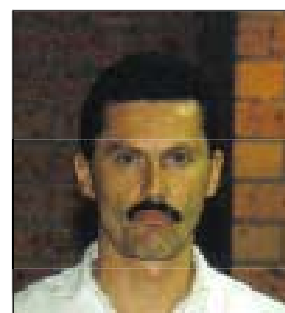
Elica Rizmal
tajnica 1994-1996

Jožica Gerden
tajnica 1998-2003

Sandi Ceferin
tajnica 2004

Vlado Godec
blagajnik 1995-1996

Valentin Lenko
blagajnik 1996-2000

Ana Marija Cek
2. tajnica 1998-2000
blagajničarka 2000-2004

Kristina Mesarič
2. tajnica 2000-2001

Franc Krenos
blagajnik 2004

NOVICE – glasilo

slovenskega društva Planica

v Melbourne - je prvič zagledalo luč sveta junija leta 1980. Dobro se spominjam, kako smo se na enem od sestankov polnomočno odločili, da pač potrebujemo nekaj zapisane evidence za kasnejši arhiv. Rečeno – storjeno! Seveda, kot vsak začetek, je bil tudi naš težak, saj ni bilo denarja niti za najnujnejše stvari, kaj šele za kakšno večjo obliko društvenega glasila. Ostali smo skromni in s to obliko smo vztrajali vse do danes in upam še za bodoče. Že na samem začetku smo se odločili, da naj bi stroške za tisk krilo društvo in delna pomoč denarnega sklada. Na leto so izšli po štirje izvodi, šele zadnja leta smo se odločili za tri izvode letno.

Prvih deset let smo zapisovali delavne ure vseh delavcev pri gradnji stavbe, nabave gradbenega materiala, prejemanju različnih denarnih pomoči, zapisovali smo vse, kar je bilo potrebno pri kasnejši evidenci. Med vsemi temi bolj resnimi dogodki smo zapisovali tudi športna in druga srečanja doma in v bližnji okolici, kot tudi zanimivosti mladine in najmlajših, pa različna gostovanja ansamblov in vsega, kar je bilo zanimivega v sliki in besedi in

Sodelavke v uredništvu Novic: Lucija Srnec, Janja Srkulj, Meta Lenarčič, Vera Brne.

v korist društva Planica od tistega začetka pa vse do danes.

Preteklo je 25 let, upajmo še na mnogo let, kakor smo videli na pretekli proslavi očetovskega dne, mladina raste, mi pa jih že sedaj vabimo, da se nam pridružijo. Zgleda, da smo vse to že takrat dobro zalili, in da so se korenine dobro prijele, mi pa sedaj čakamo na ta podmladek.

Meta Lenarčič, urednica glasila Novice - Planica, Melbourne VIC

IZ SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE

Praznovanje očetovskega dne

Lep dan je bil. Opoldan je bilo kosilo in nato nam je zaigral ansabel Rdeči cvet, tako, da smo tudi zaplesali. Bilo je zelo veliko ljudi. Kar prijetno je bilo pogledati po dvorani, kako praznuje dan očeta druga generacija s svojimi otroci in s svojimi sarši. Kmalu po kosilu ni bilo več otrok v dvorani. Vriskali in zabavali so se med seboj na igrišču, pod strogim očesom nadzorstva staršev ali starih staršev. Poklonili smo steklenico vina najstarejšemu očetu v dvorani - Ivotu Lebarju in najmlajšemu Damianu Pišotku. Za očeta leta sta bila imenovana Verner Remšnik in Jožko Štolfa, delovna in sposobna že dolgoletna člana društva. Vsem naše čestitke. **Ponovno se bomo srečali ter se poveselili in zaplesali v društvu 9. oktobra 2005 na balinarskem pikniku. Vsi ste že sedaj lepo vabljeni.**

Mladi po srcu

Več in več je upokojencev med nami. Že toliko let je minilo, odkar so se prvi upokojenci zbirali v društvu vsako prvo nedeljo v mesecu, da poklepetajo med seboj. Teh upokojencev ni več, skoraj vse smo že pospremili na zadnjo pot. Takrat nismo pomislili, da bodo leta tako hitro prišla in da bomo mi upokojenci. **Sedaj smo se začeli zbirati vsako sredo popoldne od ene ure naprej v jedilnici Slovenskega društva Melbourne v Ethamu.** Vsi ste zelo lepo vabljeni. Poskusili bomo, da vam bo popoldan prijeten. Morda boste srečali osebo, ki je niste videli že dolgo, poklepetali med seboj ali gledali posnetke na video kasetah, kateri so bili posneti že dolgo, dolgo nazaj. Upam, da se vidimo in lep pozdrav.

Milena Brgoč, predsednica SDM

Še živih 60 let

piše Cilka Žagar - prvo nadaljevanje

Ob začetku druge svetovne vojne je bilo tudi veliko Slovencev razočaranih nad skupno državo s Srbi in Hrvati. Stalinov cilj je vedno bil komunizem in sovjetski politični vpliv vsaj do Sredozemlja. V začetku vojne so bili jugoslovanski komunisti proti imperialističnemu zahodu, šele ko je Hitler napadel Rusijo, se je Stalin pridružil zaveznikom v boju proti Hitlerju. Edvard Kardelj je izdal javni razglas, ki je pozival k likvidacijam Slovencev, ki bi nasprotovali komunistični partiji. Komunistična organizacija VOS je likvidirala številne ugledne Slovence. Ljudje so bili vse bolj prestrašeni. Za zaščito so se obračali na takratne oblasti. Na žalost so to oblast predstavljali italijanski, oziroma nemški okupatorji. Nobenega drugega izhoda ni bilo: Slovenci so se soočali z dvema zli – s komunizmom in naci-fašizmom. Po končani vojni so zahodne oblasti skušale ustaviti širjenje komunizma, vzhodne oblasti pa so hotele likvidirati tiste, ki so komunizem ogrožali doma. Stalin in Churchill sta barantala za vojni plen. Usoda Slovenije in Slovencev se je pisala pri tem barantanju. Slovenci smo bili nenadoma postavljeni na mejo med komunizmom in kapitalizmom. Domobranci ni uspelo prepričati zaveznike, da so na njihovi strani, ker so zavezniki že priznali Tita za voditelja zavezniške Jugoslavije. Tito in Stalin sta pristala, da se bodo partizani umaknili s Koroške in iz Trsta, v zameno pa sta zahtevala vrnitev beguncev iz Avstrije. Avstrija je obdržala Koroško in Italija Tržaško ozemlje. Čeprav sta Avstrija in Italija izgubili vojno, so jih zavezniki nagradili, ker sta ostali nekomunistični. Zavezniki so tako na hitro rešili problem beguncev in zaustavili prodiranje Rdeče armade proti zahodu. To so storili tik, preden je padla železna zavesa in se je začela hladna vojna. Slovenski protikomunisti so bili pomorjeni, ko so zavezniki že prekinili vse stike s komunisti. Tito je žrtvoval Trst in Koroško, da bi si s poboji svojih nasprotnikov obdržal oblast. Slovenski komunisti so se zavedali, da bi jih na demokratičnih volitvah po vojni podprla le skromna manjšina Slovencev; zato jim je bila nujna diktatura. S poboji svojih nasprotnikov so zasejali strah, preden so lahko prevzgojili mlado generacijo. Nekateri zgodovinarji pišejo, da bi slovenske domobranci lahko primerjali z drugimi kvizlingi v zahodni Evropi, toda noben zahodni narod se ni spopadal z dvema

sovražnikoma – komunizmom in nacifašizmom. Slovenci smo bili vedno žrtev v bojih velikih sil. Naša borba je malo pomenila za nas same. Ko gledam nazaj na minulih 60 let, vidim, kako nesmiselne so bile medvojne in povojne strahote in trpljenje Slovencev. Ko gledam junake in izdajalce, vidim samo mlade Slovence, ki jih je speljala od doma ena ali druga velesila. Kaj si je Slovenija priborila v tej tragediji? Slovenci v novi Jugoslaviji smo kot najbolj razvita republika morali plačevati za razvoj drugih republik. Nekateri slovenski zgodovinarji trdijo, da Slovencev ne bi bilo več, če bi v vojni zmagal Hitler. Stalin in Hitler sta bila samo posameznika z odmerjenim rokom življenja. Oba sta morila, da bi obdržala oblast. Ljudje živimo in umiramo; prijatelji postanejo sovražniki in sovražniki postanejo prijatelji; sistemi in prepričanja se razvijajo in menjajo. Po vojni smo bili prijatelji in sovražniki tako z Rusi kot z Nemci. Zdaj ugotavljamo, da Nemčija ni absolutno slaba, ker je rodila Hitlerja, in prav tako ne Rusija, ki je dala Stalina. Slovenija se je zgledovala po Rusiji pri nacionalizaciji zasebne lastnine, da bi ugajala Stalinu.

Zdaj denacionaliziramo državno premoženje, da bi bili sprejemljivi Zahodu.

Zdaj berem, da ni bilo ne revolucije in ne državljanske vojne. Ali lahko nekdo razloži, zakaj je VOS pobil več tisoč uglednih in vplivnih Slovencev, preden so bile formirane vaške straže in domobranci? Ali je bilo to le po pomoti ali načrtni komunistični prevrat v kalnih vodah druge svetovne vojne? Nič ne traja večno, razen pohlep po lasti, oblasti in časti. Vse od nastanka človeštva se ni nič spremenilo. Voditelji želijo ostati bogati in čaščeni in reveži želijo biti enakopravni z njimi. Demokracijo pogosto povezujejo z enakostjo, toda demokracija daje možnost, da smo različni. Že rojeni smo z različnimi sposobnostmi in talenti, demokracija pa nam nudi možnost za nenehen razvoj in oblikovanje različnih prepričanj in sposobnosti. Enakost je dosegljiva samo z diktaturo, medtem ko demokracija nudi svobodno izpopolnjevanje. Dokler smo fizično, čustveno, mentalno in duhovno aktivni, nismo enaki. Ker smo različni, je življenje bolj dinamično.

Mi smo samo izvrševali ukaze, so ponavljali nemški vojaki po vojni. Samo nekaj njihovih voditeljev je bilo kaznovanih. Dolej še noben komunist ni bil

sojen ali obsojen za POVOJNE poboje. Vsi so samo izpolnjevali ukaze, je rekel sosed očetu, ko sem bila deset let stara. Oče je pljunil na tla in rekel: Klavci! Moj oče je malo govoril po vojni, zato so njegove besede segle v mojo dušo in tam ostale. Je vojak kriv, če ga je družba vzgojila, da ubija tiste, ki mislijo drugače? Vojak ne načrtuje in ne odloča, vojak samo uboga in plača z življenjem. Kje se konča prosta volja in osebna odgovornost? Edino Slovenci smo ožigosali pol svojega naroda za narodne izdajalce. Tisoči so bili pomorjeni, tisoči so se razbežali po svetu, tisoči so utihnili doma. Vsak Slovenec je imel sorodnika, prijatelja ali soseda na drugi strani. Žrtev te tragedije naj bo narodna zavest in medsebojna ljubezen. Se bomo kaj naučili od zgodovine?

Zgodba Toneta Šviglja

Po naključju sem 29. aprila 2005 srečala nekdanjega domobranca, ki je pobegnil iz taborišča smrti, Teharje, v juniju 1945. Izkoristila sem priložnost, da bi od tega čisto navadnega človeka slišala, kako se spominja tistih strašnih dni spomladi leta 1945. Hotela sem tudi vedeti, kako zdaj gleda na polpreteklo zgodovino Slovencev.

Tone Švigelj pripoveduje:

Bil sem prvi od desetih otrok, rojen 18. 1. 1925 v notranjski vasi Bezuljak v Menišiji, katere ime govori, da je bila nekoč v lasti menihov. V Bezuljaku je 50 hiš. Naša družina je bila zelo verna in katoliška Cerkev nam je bila avtoriteta. Vzgojen sem bil v bogaboječnosti, v pokornosti do staršev in v prepričanju, da me bosta delo in varčnost pripeljala do uspeha v življenju. Moja mama Frančiška, roj. Rogelj, je bila bolj tolerantna in liberalna, medtem ko je bil oče strogo pobožen. Enkrat je rekel, da bi za Kristusa žrtvoval tudi svojo družino. Vsak večer smo klečali in nas je on vodil pri molitvi rožnega venca. Bolj nam je bilo všeč, kadar je naprej molila mama, ker je molila hitreje. Kot najstnik sem bil trmast in nemiren, zato sem imel pogosto vsakovrstne težave. Oče me je pogosto ošvrknil s pasom in včasih sem moral klečati na ajdi. Očeta sem se zelo bal. Deklet in mlajših bratov ni tepel, starejši trije fantje pa smo bili redno deležni njegovih zaušnic in tepeža s pasom. Pozneje, v begunskem taborišču v Italiji, mi je oče rekel, da moram iti vsak dan v cerkev k spovedi in obhajilu, vendar sem se mu uprl in nisem šel več v cerkev vse do moje poroke v letu 1953. Naša družina je veljala za bogatejše kmete. Moja stara mama je podedovala gozd, ki se imenuje Črni vrh. Očetu je rekla, da mu bo prepustila gozd, če me bo

poslal v šole. Zdelo se mi je, da bi zelo rada videla, da bi postal duhovnik. Večina vaških fantov, ki so šli v šole v Škofove zavode, so postali duhovniki. Čutil sem, da me ima stara mama najraje, ker sem bil njen prvi vnuk. Pogosto sva se pogovarjala. Oče me je poslal v Ljubljano, v zavod sv. Stanislava, kjer je bila klasična gimnazija. Moji učitelji so bili duhovniki. Življenje v tej šoli je bilo zelo strogo in skromno. Vstajati smo morali zelo zgodaj, se umiti s hladno vodo, iti v cerkev k spovedi in obhajilu, potem na zajtrk, kjer smo jedli prežganko s koščkom starega kruha. V šolo in v cerkev nisem rad hodil; nisem bil navdušen in vesten učenec. Povedal sem jim, da ne bom postal duhovnik. Nisem bil pobožen predvsem iz upora proti očetu, čeprav zdaj z ženo obiskujeva cerkev redno vsak teden. Kot dijaki smo brali časopis »Mi mladi borci«. Brali smo, koliko gorja, lakote in nasilja je povzročil komunizem v Rusiji in v Ukrajini. Članki o katoliških akcijah proti brezbožnemu komunizmu so nas spodbujali k boju za ohranitev naše domovine in vere. Bili smo idealistični in pogumni; Slovenijo smo hoteli braniti pred trpljenjem, ki ga je na vzhodu povzročal komunizem. V aprilu leta 1941, ob nemškem in italijanskem napadu na Jugoslavijo, so nas učitelji poslali domov in nam rekli, da ne bomo imeli končnih izpitov. Druga svetovna vojna se je začela. Italijani so okupirali Ljubljano in zahodni del Slovenije, kjer je bil moj dom, druge dele Slovenije pa so zasedli Nemci in Madžari. Nemci so zelo kruto postopali s Slovenci, Italijani pa so bili do nas skoraj prijazni in vsaj v začetku se je zdelo, da nihče ni bil posebno zaskrbljen zaradi njih. Trpela je vsa Slovenija in vsi ljudje so se upirali nemško-italijanski okupaciji. Komunistična osvobodilna fronta je sicer pozivala k skupnemu odporu, vendar je vztrajala, da mora ves odpor biti pod komunističnim vodstvom. Za številne takratne voditelje Slovenije komunistično vodstvo ni bilo sprejemljivo. Prijatelji so me povabili, da bi sodeloval v trojkah, skupinah mladih komunistov. Raznašali smo protiitalijanske letake, prisostvovali sestankom Osvobodilne fronte (OF), kjer so nam govorili o dialektičnem materializmu, ki je zanikal obstoj Boga. Govorili so nam, da se bomo morali znebiti duhovnikov in reakcionarjev, ki so imeli močan vpliv na ljudi. Učili so nas, da bo komunizem prinesel svobodo vsem. Večina prebivalstva je bila proti komunizmu, toda tisti, ki niso imeli česa izgubiti, so bili bolj dojemljivi za njihove obljube o enakosti. Zamisel o brezrazredni družbi, kjer bo vsako delo častno in enako plačano,

je bila privlačna tudi za nas idealistične mlade ljudi. Odraščal sem v verni družini, zato mi ideje o skupnih dobrinah niso bile tuje; kristjani smo vedeli, da je o nečem podobnem govoril že Jezus Kristus. Komunistični voditelji pa so nam govorili, naj pozabimo na Jezusa in da je Bog le praznoverje in ostanek nekega starega, izkoriščevalskega sistema. Edvard Kardelj je izdal javni manifest, da je treba likvidirati vse tiste, ki so se upirali komunistični partiji in njenemu vodstvu. Kmalu so se začele likvidacije številnih uglednih Slovencev in ljudje so postajali vse bolj prestrašeni. V tistem času so v naši vasi napeljevali vodovod. Vodja del je svojim delavcem razlagal o komunizmu in o mogočni Rusiji, ki bo osvobodila vse delavce in prinesla enakost vsem. Postal sem zmeden in čedalje bolj nezaupljiv. Medtem, ko sem bil član komunistične trojke, sem slišal o organizaciji VOS (Vojna obveščevalna služba), ki je pobila že tisoče vplivnih Slovencev, ker so menili, da so nasprotniki komunistične revolucije. Bil sem priča, ko so partizani aretirali Mirka Koširja, ga ustrelili in vrgli v Krimsko jamo, kjer so kasneje njegovo truplo našli vaški stražarji (Jože Kranjc). Partizani so izvedle nekaj osamljenih napadov na Italijane, potem pa zbežali. Italijani so iz maščevanja zažgali vas, kjer je prišlo do napada. Bali smo se partizanskih napadov, ker so jim sledile italijanske represalije. Moj prvi spomin na partizane je, ko so razorožili skupino spečih italijanskih vojakov in jih enajst ubili. Ta napad je znan kot ena izmed njihovih velikih zmag. Kmalu po partizanskem napadu na italijansko posadko v Bezuljaku, se je italijansko vojaštvo umaknilo iz vseh meniševskih in sosednjih hribovskih vasi in utrdilo v Cerknici. Vse te kraje so partizani takoj proglasili za osvobodeno ozemlje, kjer so lahko delali, kar so hoteli. Partizani so neke noči v juliju obkolili Hitijevo hišo sredi Begunj, zvezali očeta kovača in vpričo njega zabodli in ustrelili starejšega sina Janeza, s seboj odpeljali ranjenega drugega sina in ga v gozdu vrgli v Micovo brezno. Najmlajši je po sreči ušel. Novica o tem zločinu se je hitro razširila vsepovsod in ljudi strašno razburila. Skupina moških je drugi dan šla z župnikom Viktorjem Turkom, ki je znal malo italijansko, prosit Italijane za orožje, da bi vaški stražarji zavarovali svoje domove in vzdrževali splošni red. Te Vaške straže so bile prvo protikomunistično gibanje. Po ustanovitvi Vaških straž so se Italijani umaknili v Cerknico. Sami smo patroljirali okrog vasi in tako preprečili partizanske napade in vzdrževali red. Leta 1942, ko sem bil star 17 let, sva bila z očetom

med prvimi vaškimi stražarji. Moja dva mlajša brata sta se pridružila kasneje. Kmalu sem postal vojak, ki je poslušal povelja. Kako naj bi pri tej starosti razumel svetovna dogajanja in idejna gibanja? Moja katoliška vzgoja mi ni dovoljevala, da bi se pridružil komunistom, ki so zanimali Boga. Kot kmečki sin sem tudi verjel, da imamo pravico do svoje zemlje. Partizani so delali po zgledu in vodstvu ruskih revolucionarjev: imeli so jasne ideološke smernice. Izzivali so okupatorje, da bi se Slovenci v strahu pred italijanskimi represalijami pridružili komunističnemu gibanju. Vaške straže niso bile izurjene, niso imele enotnega vodstva in ne taktike. Ujeti smo bili med dvema velikanoma: komunizmom in naci-fašizmom. Kako naj bi se upirali obema? Nekdo bi nam moral razložiti, da je bil naš boj obsojen na neuspeh in nesmiseln. Ponoči 18. 9. 1942 so partizani iz Krimskega odreda obkolili vaške stražarje v naši hiši ter zahtevali, da se predamo. Moj prijatelj in jaz sva bila v zgornjem nadstropju hiše in se nisva predala, ker sva vedela, da naju čaka Krimska jama. Vodja partizanov Alojz Popek je vdrl v hišo in šel proti stopnicam, zato ga je moj prijatelj obstrelil. Popek je preživel in postal pozneje heroj z imenom Vandek; umrl je v Žužemberku. Partizani so nam zažgali hišo, zato smo se morali premakniti v pritličje. Nadaljevali smo s streljanjem, dokler se niso umaknili. Ko je postal naš poveljnik inženir Vojska, smo se premaknili v Begunje. Podnevi smo se vračali domov, da smo delali na polju. Spali smo v dobro zavarovanih hišah. Moja naloga so bile nočne patrolje. Sovražil sem jih. Bil sem preveč nemiren. Konec leta 1942 sem se kot 17-letnik prostovoljno javil v udarni bataljon na Vrhniki. Po nekaj tednih vaj so nas poslali, da bi napadali partizane na Notranjskem in Dolenjskem. Le redko smo se srečali iz oči v oči s partizani, ker so partizani samo bežali iz hriba v hrib. Leta 1943 smo slišali, da je Italija kapitulirala. Na radiu sem slišal, da so Italijani umorili Mussolinija. Nenadoma smo se soočili z nemškimi brzostrelkami. Razorožili so Italijane in Vaške straže. Tedaj nismo vedeli, kaj naj storimo. Poslali so nas v Šentvid pri Ljubljani, od koder so me strpali v taborišče Stalag 3A kot vojnega ujetnika. Po treh mesecih sem prosil, da bi me premestili južneje kot italijanskega prostovoljca. Želel sem si le, da bi bil bližje doma. Obiskal me je prijatelj Anžkov France in mi rekel, naj grem z njim domov in se pridružim domobrancem. Domobranci so me poslali na vežbe v Devin, da bi postal častnik. Vaške straže in pozneje domobranci

so se smatrali za del redne jugoslovanske vojske, čeprav nismo imeli nobene povezave s Srbi ali Hrvati. Jugoslovanski partizani so izvajali izolirane napade na Nemce. Ko so v Srbiji ubili nemškega častnika, so Nemci ustrelili tisoč srbskih talcev/civilistov; za enega ubitega nemškega vojaka so ubili sto talcev. Srbski vaščani so varovali železnice in druge strateške točke, da ne bi prihajalo do partizanskih sabotraž. Tako kot domobranci v Sloveniji so tudi Srbi sodelovali s sovražnikom, da bi zavarovali svoje družine. Vsi smo se bali nemških represalij. Redna jugoslovanska vojska, ki jo je vodil general Draža Mihailović, je obvestila Churchilla, da ne bodo tvegali življenj svojih ljudi s provokacijami proti Nemcem, dokler jim ne bodo pomagali zavezniki. Ko so partizani v Sloveniji ubili nekega Nemca, so Nemci v povračilo ubili deset slovenskih talcev. Edina civilna avtoriteta v Sloveniji je bil takrat general Leon Rupnik. Nemškim poveljnikom

je razložil, da je Slovenija v stanju državljanske vojne in jih prosil, da bi se lahko sami branili. 22. 9. 1943 je Rupnik zaprisegel kot najvišji administrator Ljubljanske pokrajine. Vaške straže so postale domobranci in kot neke policijske enote smo bili prvokrat normalno oboroženi. Cilj partizanov je bila komunistična revolucija, zato jim niso bile mar žrtve nemških represalij, medtem ko smo mi, domobranci, menili, da je cena za osamljene partizanske napade previsoka za naš majhen narod. Ob koncu vojne, 9. maja 1945, se je 10.000 Nemcev, 13.000 Slovencev, 4.000 Srbov in 4.000 Belorusov začelo umikati pred partizani proti Avstriji. Med vojaki so bile tudi cele družine z vozovi, naloženimi s skromnim premoženjem. Damjanović, ki je bil namestnik generala Mihajlovića, je ukazal svojim 12.000 vojakom, da se umaknejo na jug Italije. Iz Italije zavezniki niso vračali beguncev. **nadaljevanje prihodnjič**

Spoštovana Cilka Žagar!

Z velikim veseljem sem začel čitati Vaš članek »Še živih 60 let«.

Ker sem nekoliko starejši, nisem imel nobenih dvomov, da komunizem ne more obstajati, če nima kaj za zapleniti (ukrasti). Vaši dvomi pa so zelo razumljivi. Vi ste živeli v dobri katoliški družini, bili ste mlada deklica in ste živeli v težkih časih. Izgubili ste dva brata, eden pa je bil tudi mlad in pod vplivom komunistične propagande in vlade je postal komunist in je bil prepričan, da je na pravi poti. Ko pa je bil v Rusiji, je videl, da ni vse zlato, kar se sveti.

Rusi so živeli pod komunizmom 70 let. Revolucija iz enega ekstrema v drugega. Najprej so živeli od zaplenjene imovine plemičev, po drugi svetovni vojni pa so dobili nekaj od Amerike in vseh dežel, ki so bile komunistične 50 let. Živeli so od zaplembe imetja ljudi, ki so delali in imeli nekaj prihrankov. Zelo so mrzili Cerkev, zapirali in ubijali so duhovnike. Ko ni bilo ničesar več za »ukrasti«, so propadli, brez boja. Še vedno imajo težave, ker niso navajeni delati.

Mario Kocbek, Anakie VIC

V zadnji številki MISLI je bil zelo zanimiv dopis Cilke Žagar o njenih družinskih spominih - Še živih 60 let. Prepričan sem, da (skupaj z mano) mnogo bralcev komaj čaka naslednje številke.

Takšni dopisi zelo obogatijo našo edino slovensko revijo v Avstraliji. Povojna leta vsebujejo mnogo spominov, za katere do sedaj ni bilo prostora za objavo. Upajmo, da bo Cilkin dopis vzpodbudil tudi druge, da se bodo skorajžili in z nami delili svoje, dostikrat tudi zelo grenke, povojne spomine, saj bi se le tako lahko ohranili.

Lep pozdrav, Mirko Cuderman QLD

Tone Brne iz Melbourne mi je po sveti maši na praznik Marijinega rojstva, mali šmaren, 8. septembra 2005, pripovedoval: »Danes mineva 62 let od kapitulacije Italije. Jaz sem bil tedaj v italijanski vojski na grškem otoku Samosu v vasi Mitiline. Ker nam Slovencem Italijani niso zaupali, sem bil dodeljen Rdečemu križu in delal sem v oficirski menzi. Oficir dr. Damiani mi je nekoč prinesel lepo visoko steklenico likerja Strega in mi naročil, da jo spravim in jo bomo spili, ko bomo zmagali v vojni. Na dan kapitulacije Italije smo bili Slovenci, ki smo bili tam, tako veseli, da sem šel iskat tisti liker in smo ga spili. Slovenci, ki so bili tam poleg mene, so bili: pokojni Franc Tavčar iz Dutovelj, Klavora – doma nekje pri Gorici in Krastič, doma iz Istre. Veliko pozneje se je dr. Damiani spomnil na steklenico in mi naročil, da jo prinesem. Povedal sem mu, da je ni več in da so jo že spraznili.«

Zapisal p. Ciril

“Že dvakrat. Na naboru in pri vojakih.”
Debela mesarska muha je pribrenčala iz zaprašene kota. Nerodno se je zaletala v okno. Oba sta pogledala za njo.

“Seveda,” je povzel zastopnik oblasti, “saj ste bili četovodja, kakor mi piše Vencelj, in ste se celo nemško naučili ...”

“Vsako znanje je premoženje, ki ga ne more nihče ukrasti.”

Tajnik se je odgovoru začudil: “Zmeraj bolj ste mi všeč.”

“Pa ne da bi hoteli?” – Petru je za trenutek beseda zastala – “naj nemško prisrežem.”

“Ne, ne, Peter.” Tajniku je obsijal obraz zadovoljen nasmeh. “Hotel sem le reči, da se mi zdite zanesljiv človek. Kljub temu vas moram opomniti, kaj je prisega.” Pokazal je na križ in poudaril: “Prisega je Bogu dana beseda.” In kakor bi pridigoval, je nadaljeval: “Ne bom razlagal na drobno. Samo tole naj povem. Sami dobro veste, da Bohinjci radi pogledajo za divjačino. Morebiti ste že sami kdaj. Pa to nama nič mar. Danes boste predvsem prisegli, da ne boste nikogar po krivem osumili ali celo tožili, pa tudi nikomur na ljubo zatisnili očesa. Bogu bi snedli slovesno dano besedo, kar je velik greh, pa tudi oblast bi vas kaznovala. Ste razumeli?”

Kratko, kakor bi bil spet pri vojakih, je Peter odgovoril: “Sem”.

“Pa še nekaj,” je nadaljeval tajnik: “K današnji prisegi vas nihče ne móra. Morebiti mislite, da vas kruh sili. Oporekam. Se ne drži ves kruh enega samega hleba. Če se vam zdi pretežko, rezati ga od zapriseženega, skušajte poiskati drugačnega. Še je čas.”

Tajnik je obmolknil in vprašujoče pogledal Petra, ki so ga prav tisto minuto gore tako vabile k sebi kakor morebiti še nikoli ne. Če bi moral do njih skozi deset s trnjem prepletenih Studorskih skal, bi se jim ne mogel odreči. Na njegovem obrazu so se prikazale rahle trmaste gube: “Ne bom prebiral. Vsaj za sedaj ne.”

“Torej se zavedate, da prisegate popolnoma prostovoljno in dobro premišljeno?”

“Se,” je Peter kratko odsekal.

“Stopite pred križ in dvignite tri prste desne roke!”

Tajnik je narekoval. Peter je pa razločno ponavljal besedo za besedo in najbolj glasno izrekel konec: “Kakor resnično mi bog pomagaj!”

Prisego sta podpisala oba. Tajnik je segel Petru v róko skoraj kakor sebi enakemu ter mu želel čim največ lepih videnj in dokaj lovskega blagra.

Pred vrati se je Peter pokrtil in postal. Kar vroče mu je hotelo biti. “Trdo me je pripel,” mu je ušlo skoraj na glas. “Pa ni videti nápak človek. Koliko je veren, ne vem. Lovske krvi je pa precej v njem.”

Po stopnišču navzdol je šel po drugi strani. Drugačni kipi so ga gledali iz stene, pa se še zmenil ni zanje. Dolga pot in prisega sta ga užejala. Mudilo se mu je k Basteljnu na pivo. In lačen je bil tudi že spet.

Trg je prehodil odkrit. Zvonilo je ravno poldne.

V gostilni si je naročil pečenko. Zadnjič si jo je bil za svoj denar privoščil pred dobrimi štirimi leti. Prav pri isti mizi jo je jedel. Potrjen je bil tisti dan. Nazadnje je moral plačati tudi krožnik. Z Gorjanci so se stepli za krivce pa so ga bili v pretepu razbili.

Nazaj v Bohinj se je Peter vračal po cesti. Grede je nekaj malega opravil v Zagoricah na Bledu. Na Beli je vrhu klanca dohitel bohinjske voznike. Krmili so konje. Prisedel je na voz k Brnikovemu Jozu. Z nočjo vred je bil že na Bistrici.

Oglasi se je pri Venceljnu. Skušen gozdar mu je dolgo razlagal, kako naj opravlja svojo službo. Nazadnje mu je napolnil žepe z naboji in mu izročil puško “manliherico”, prav tisto, s katero se je bil Matevž Bitenc ponesrečil. Opomnil ga je, naj pazi, da se mu kaj podobnega ne pripeti.

Vencelj je povabil Petra še na kozarec vina. Trda tema je že bila, preden sta se razšla. Peter se je precej naučil. Največ je bilo vredno spoznanje, da divjačine in

njenih navad pravzaprav še nič ne pozna.

Žmitkovi so Petra kar nekako drugače sprejeli kakor sicer. Vse bolj imeniten se jim je zdel, ko je smel očitno nositi orožje.

Peter je bil pa truden kakor že davno ne. Ni se mu ljubilo razgovarjati. Odšel je v svojo sobico, zabil zebelj v steno in obesil puško nad posteljo.

Preden je zaspal, je slišal še sovo, ki se je zasmejala v pečinah za jezerom: "Huuuhuhu huhuhuuu!"

Hladna družica

Poletno sonce je ogrelo Bohinj. Pozorilo je ozimine; sušile so se že v stogovih. Nič kaj prida niso obrodile. S pšenico se prav nihče ni pohvalil; je predolgo ležala pod snegom. Jarine so se zakasnile; so bile pozno sejane. Zadnji teden, v polni vročini, so pa precej dohitele. Prve rži so že padale pod srpi.

Na skednjih so se oglasili cepci. Marsikje so z mlatvijo pohiteli. So komaj čakali novine. Ni bilo ničesar več nesti v mlin.

Živina po planinah je bila zdrava in se je redila. Krave so imele dokaj mleka. Teleta so lepo odraščala. Nesreče so prizanašale. Le Lužniku se je ubila letnica. Toča je pripodila konje z Rudnega polja. V gneči so jo odrinili z neograjnega mosta pod Praprotnico v skalni prepad Ribnice. Škoda je je bilo. Lepo je kazala. Dorasla bi bila v eno najlepših kobil v Bohinju.

Doma so že davno odgnale otave, po gorah pa še dokaj sena ni bilo spravljene in po rovtih je stal še marsikateri senik prazen.

V skalah so se razcvele očnice. Fantje so se skušali, kdo se bo z lepšo postavil v nedeljo pred cerkvijo. Planšarice so jih pa z rdečo burjo, z drobnimi belimi nageljci in temnimi murkami vred povijale v podolgovate šopke in krasile z njimi véliki oltar.

Z rahlim vetrom je včasih omamno dahnilo gorsko cvetje prav v vasi. Vabilo je v višave. V gorah je padlo nekaj srnjakov. Zapriseženi lovci so jih prinesli v dolino. Vznemirili so zadrževano lovsko kri, sebi pa poostriili službo. Saj so kar vsi tisti, za katere so vedeli, da radi pogledajo za divjačino, spravljali na rovtih seno in imeli dovolj priložnosti za prepovedan lov. Marsikatera puška je počila, ki bi ne bila smela.

Hribarjev Peter se je zavedel, da bodo z vsemi zvitostmi preizkušali njegovo izvedenost in vestnost. Jih je predobro poznal. So včasih skupaj hodili po prepovedanih lovskih potih. Vedel je, da bi se mu za hrbtom posmehovali, če bi jim skušal dopovedati, da je sedaj zaprisežen, in da ne sme prav nikomur prizanašati, pa naj zaloti kogar koli. Ni pa maral priti z njimi očitno

navzkriž. Še bolj nerodno bi mu bilo, če bi res moral naznaniti koga izmed domačinov. "Zgrda nikar! Le zlepa, le zlepa, dokler gre," je večkrat dopovedoval sam sebi. Nazadnje se je odločil, da bo nekaj tednov noč in dan na nogah, da bo spal, če bo tako naneslo, kar pod smreko, samo da se bo čim večkrat prikazal tam, kjer se ga bodo najmanj nadejali. "Če jim lovska žilica ne dá pokoja, naj poskušajo srečo drugod. V meni zaupanem lovišču je ne bodo. Hočem imeti vsaj tak mir kakor pokojni Bitenc."

Peter se je spustil v tekmo, ki ji je bil dostikrat le stežka kos. Koj prvi teden ga je hudo vilo.

V nedeljo po jutranji maši ga je prosil Čudnik, če bi mogel priti pomagat seč v Ukanc. Ni lahko obljubil, odrekel pa tudi ni rad. Bi morebiti Jernej mislil, da se je prevzel. Utegnil bi zameriti. Za vselej bi izgubil dokajšnji letni zaslužek pri Čudniku. Najbolj nerodno je bilo Petru, ker so pogovor poslušali tudi taki, ki so se začeli zanimati za vsak njegov korak. Znojevemu Martinču so se kar oči zasvetile. Da bo že pripravil koso, kladiva in oselnik, naj Jernej vse skupaj grede vrže na voz, če njega samega ne bo več doma, je glasno povedal Peter, da so slišali vsi naokrog. Zjutraj pa da bo že skušal zgodaj priti v Ukanc. Če bi ga pa kaj posebnega zadržalo, naj Jernej nikar ne zameri, je pristavil Peter in hudomušno pogledal Martinča.

"Seveda, seveda," je razumel Petrovo namigavanje Čudnik. "Kadar boš hotel, boš lahko odložil koso, če se ti bo zazdelo, da te kliče služba."

Poldne je slišal zvoniti Peter že na Zgornjem Vógarju. Kakor bi hotel opozoriti srnjad, naj bo nekaj dni čim najbolj oprezna, je obhodil vsa ležišča in vznemiril vso živad, da se je morala preleči. V roki je nosil glavico česna. Drgnil je z njo po deblih bukev in smrek in zasmrajal srnjadi priljubljene kraje. Ne toliko zavoljo divjadi same, kolikor zavoljo Martinča in drugih, ki jih bo pa še vse drugače znal opozoriti nase.

Pozno popoldne je Peter ležal na Rážnovcu in gledal na jezero. Dvoje čolnov se je prepeljaval po vodi. Na plitvini pod Vrtovinom so se kopali otroci. Peter se je naležal, da je bil že ves trd. Hotel je že pobrati puško, ki je ležala v senci poleg njega, in oditi. Pa je zaslišal korake. Prepoznal je Martinča. Ni zastonj čakal. Potuhnil se je, kakor bi spal.

Znojev se je ujel. Kakor hitro je zagledal Petra, je prestopil s steze v travo in pričel hoditi po prstih. Očividno bi bil rad šel neopažen mimo lovca, ki ga je s priprtimi očmi ves čas opazoval. "Lej ga, Martinča!"

Slovensko društvo Melbourne Lovska in ribiška družina organizira

16 - dnevno potovanje v Novo Zelandijo od 25. januarja do 9. februarja 2006

Na željo rojakov, ki so zamudili naše zadnje potovanje v Novo Zelandijo, pripravljamo januarja 2006 še eno potovanje v to prelepo deželo, ki je polna naravnih lepot in tako zelo podobna naši Sloveniji.

Ponudba velja za vse Slovence, partnerje in prijatelje, tudi za obiskovalce iz Slovenije.

Cena 16 - dnevnega paketa je \$3.455 po osebi, za dva v eni sobi.

Potrebnih je najmanj trideset (30) udeležencev.

Paket vključuje letalske vozovnice, vse takse, prevoze s 5 zvezdnim modernim avtobusom, vstopnine in ogleda, nočitve z zajtrkom, vse večerje, vse prevoze na letališče in z letališča, dvojezično slovensko - angleško vodenje, celo novozelandsko izstopno takso. Skratka, popoln paket.

Program je po vsebini eden najboljših in najcenejših, ki jih najdete na avstralskem turističnem trgu, bogat in skrbno pripravljen za slovensko skupino. Poseben poudarek dajemo dobremu vodenju.

Če Vas naša ponudba zanima, pokličite eno spodnjih telefonskih števil in poslali Vam bomo barvno brošuro s popolnim programom.

Ne odlašajte predolgo.

Za prijave in vse nadaljnje informacije pokličite:

Stanka Prosenaka: 03 9876-1360 ali Dragico Gomizel: 03 9439-5177

Since 1998, Royal Guardian has been beating the banks with wholesale discounted interest rates, no monthly fees & smart loans. That's why we won 'Best Non-Bank Lender' in 2003, a '5 Star Rating from Cannex' in 2005 and were ranked 'Top 3 Mortgage Originators' nationwide in 2005 by Money Magazine.

Refinance, Consolidate, Save!

John & Jenny's scenario **before** Royal Guardian >

Fill in **your existing** scenario >

Credit Type	Debt	Interest Rate	Min. Monthly Repayment	Credit Details	Loan Amount	Min. Monthly Repayment
Credit Card 1	\$8,000	17.25%	\$199	repay over 5 yrs	\$	\$
Credit Card 2	\$11,000	18.75%	\$283	repay over 5 yrs	\$	\$
Personal Loan	\$42,000	11.75%	\$928	5yr fixed loan term	\$	\$
Home Loan	\$285,000	7.07%	\$1,909	30yr P&I (variable)	\$	\$
Total	\$346,000		\$3,319		\$	\$

With Royal Guardian John & Jenny could borrow \$346,000 with only \$2,263 in monthly repayments – **saving \$1,056 per month!**

Call Royal Guardian now & see how much we can save you!

'home loans that fit'

 133 455

SYDNEY: 4 Railway Parade, Burwood, NSW, 2134. **MELBOURNE:** Suite 1, 180 Albert Road, South Melbourne, VIC, 3205. ☎ **133 455** www.royalguardian.com.au
 Royal Guardian Mortgage Corporation is a wholly independent Australian owned non Bank lender providing property loans around Australia. Royal Guardian is a member of the Mortgage Industry Association of Australia. *All loans subject to approval. Terms, fees & conditions apply to all loans.

Slovenia – “The Doorway Between New and Old Europe”

I am hoping you had the chance to watch “The Great Outdoors” and ‘Business Sunday’ on television this week. Both were excellent shows, one depicting Slovenia as a holiday destination and the other presenting Harvey Norman business investment in Slovenia.

If you were not fortunate enough to see some of the shows and even if you were, please allow me to tell you more.

‘The Great Outdoors’ presented on Channel 7 Australia wide and presented in New Zealand very soon, surprisingly enough, presented the Castles of Slovenia before the feature on Bled, none the less the program was magnificent, other than the pronunciation of Ljubljana and Otocec but I hope

you will forgive we ignorant Aussies for this. ‘The Great Outdoors’ will televise this program again on Saturday 24th September at 4.30pm and the big one featuring Bled, will be televised on 24th October at 7.30pm.

Life Style Channel will begin their program called “Series 5 Home” on 28th September at 7.30pm and will continue for 10 episodes comparing the life styles of the people in Slovenia, Denmark, Spain and Australia. This should be very interesting viewing, giving us an insight into the modern Slovenians way of design, thinking and living.

Business Sunday feature story on September 4th was focused on the Harvey Norman Retail Stores decision to invest in Slovenia. Here at last is Slovenia’s chance to show Australians how progressive, modern (and beautiful) and ready for overseas business investments it is. That the people are accepting and culturally ready for new and innovative business ventures inside its borders.

During an interview with Gerry Harvey, Managing Director of Harvey Norman Stores and Katie Page CEO of Harvey Norman, who also happens to be the wife of Gerry Harvey, Katie said they had had their eye on Slovenia for a very long time before making the decision about investing there. People thought they were mad. Where is it? How do you spell it? They would say.

“Slovenia is the richest of all the ex-yugoslav countries and its location is very attractive. Katie said. “Slovenia could not be a better place to locate its core European businesses and it’s located at the doorway of new and old

Europe”. So it came to be that Harvey Norman established a retail store in the centre of Ljubljana. Gerry Harvey indicated that both he and Katie are happy with the overall progress of the store in Slovenia and working towards establishing a strong presence in Slovenia and central Europe.

After investigating Koper, Celje, Maribor and Zagreb, Harvey Norman Stores decided to buy a site in Koper as it is handy to the port of Koper and has enormous opportunities to attract the Italian market from nearby Trieste. Besides negotiating for a commercial site in Zagreb, they have acquired a

renovated apartment in Ljubljana, and recently made a bid for another apartment in Piran, but even for these successful entrepreneurs, the price was too high.

Gerry Harvey said that some other investors make the mistake of moving too quickly and then fail, but Harvey Norman’s philosophy is to move slowly, buy the land first and think things through.

It seems that Gerry Harvey is happy to allow Katie to take the reigns of the retail arm of his business interests while he focuses on horses

and beef cattle. This husband and wife partnership is unique in Australian business, and maybe even the world, but it works very well for them.

While Beyond Slovenia has a long way to even come close to catching up with the success of Harvey Norman, it has the same philosophy and close working partnership, and like Gerry and Katie, we also have our sights focused on Slovenia.

Photo: Courtesy of Channel 7 & Channel 9 from TV episodes

Slovenia on TV in Australia

- “Great Outdoors” 24. September 4’30 PM
- “Great Outdoors” 24. October 7’30 PM
- Fox Lifestyle 28. September 7’30PM
- Channel 31 Melbourne every Wed. 1 PM

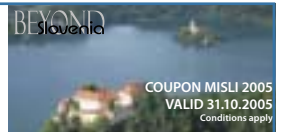
Fly to Slovenia with Beyond Slovenia,
Austrian Airlines & Adria Airways

From \$1480 + taxes
Conditions apply

LOOK AT THIS...

**One Month Car Rental with Air Cond.
From \$ 60 Per Day**

Any one of these cars pick-up and drop-off
Brnik Airport. Opel Astra, VW Polo, Nissan
Alvera, Toyota Corolla, Renault Megan,
Citroen Xara and Hyundai Nubara
Valid with Misli coupon until October 31 2005

For Travel or Country info Call:

BEYOND
Slovenia
1300 55 75 01

Call Tom or Lesley for more information.

Beyond Slovenia Suite 802 109 Pitt Street Sydney NSW 2000

www.beyondslovenia.com

ABN: 49 110 143 747 Tlc: 2TA5649

Dom počitka matere Romane - slovenski dom za ostarele

***Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
11-15 A' Beckett Street
KEW VIC 3101***

Phone: 03 9853 1054

Fax: 03 9855 0811

E-mail: romanahome@optusnet.com.au

Dom počitka matere Romane je ustanova slovenskega misijona v Melbournu, ki nudi bivanje v domačem okolju ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Prijazna in topla soba, domača hrana, vesela družba, popolna zdravniška nega in celotna oskrba je samo del tega, kar boste našli v domu počitka ob cerkvi v Kew. Pogoji za sprejem v Dom je »Aged Care Assessment Document«, katerega vam pomaga preskrbeti vaš zdravnik. Osnovna tarifa je 85% od avstralske starostne pokojnine. Pogoji za sprejem ni na osnovi posameznikovega premoženja, temveč na podlagi zdravstvenega stanja in potrebne nege. Ste mogoče sami že razmišljali, kakšno bi bilo življenje v Domu, poznate koga, ki bi potreboval usluge slovenskega doma počitka, ali pa želite kaj več vedeti? Potem je res najbolje, da čimprej pokličete upravnico gospo Sandro Krnel po telefonu in se dogovorite za primeren čas ogleda Doma. Ker je zadnje čase med Slovenci precej več zanimanja in večje povpraševanje za vstop v Dom, vam bo gospa Sandra rade volje povedala, kako dolgo bo treba počakati na prvo prosto mesto. Dobili boste tudi prave odgovore na vsa druga vprašanja.

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Telefon: 02 6243 4830 Fax: 02 6243 4827

e-mail: vca@mzz-dkp.gov.si

www.gov.si/mzz/dkp/vca/eng/

Odpravniki poslov: Bojan Bertonec

Tretji sekretar: Andrej G. Rode

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 do 16.30

Konzularne ure so od 10.00 do 12.00

Embassy of Republic of Slovenia

PO BOX 284, Civic Square

CANBERRA ACT 2608

GENERALNI KONZULAT RS SYDNEY

Generalni častni konzul: Alfred Brežnik

Telefon: 02 9517 1591 Fax: 02 9519 8889

PO BOX 188, COOGEE NSW 2034

GENERALNI KONZULAT RS NOVA ZELANDIJA

Telefon: 04 567 0027 Fax: 04 567 0024

PO BOX 30247, LOWER HUT NZ

GLAS SLOVENIJE

»THE VOICE OF SLOVENIA«

PO BOX 191, SYLVANIA NSW 2224

Tel.: 02 9522 9911 Fax: 02 9522 9922

STIČIŠČE

AVSTRALSKIH SLOVENCEV

Domača stran na internetu:

www.glasslovenije.com.au

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnika

Simon Kovačič in James Rizzo

Tiskarna za

brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street,

BRUNSWICK VIC 3056

Telephone: 03 9387 8488

Fax.: 03 9380 2141

Australian Mallee Art

Velika izbira kvalitetnih avstralskih spominkov

Avtentična Aborigenska umetnost

Ročna dela in darila

Shipping service – Interstate and overseas
Shop 3092, Level 3 Westfield Shoppingtown
Southland CHELTENHAM VIC 3192

Phone: +61 3 9584 4466

Mobile: 0419 037 054

E-mail: info@malleart.com

Web: www.malleart.com

TOBIN BROTHERS FUNERALS

LEADERS IN SERVICE AND CARE

100% AUSTRALIA OWNED

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

For all enquiries please contact our Call Centre

9500 0900

www.tobinbrothers.com.au

GOJAK & MEATS

SMALL GOODS

220 Burwood Road
Burwood NSW 2134
Tel.: (02) 9747 4028

Rojakom v Sydneyu se toplo priporočamo.

Slovincem v Melbournu se priporoča kamnoseško podjetje

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO AND JOE MEMORIALS P/L
10 Bancell Street
Campbellfield VIC 3061
Work: tel. 9359 1179
Home: tel. 9470 4046

ZA VSA DELA DAJEMO GARANCIJO!

Are your dentures more comfortable in
a glass...? If so, for a free consultation
contact:

STAN KRNEL

dental technician
specialising in dentures and mouthguards

391 Canterbury Road, Vermont
tel. 9873 0888

Bi radi imeli umetno zobovje v kozarcu...?
Če ne, z zaupanjem pokličite za prvo
brezplačno posvetovanje.

STANKO KRNEL

zobni tehnik
specialist za umetno zobovje in zaščitne proteze

Suite 7/14 Market Street, Box Hill
tel. 9898 6293

VAŠI DAROVI:

ZA BERNARDOV SKLAD: \$220: Fredi Brežnik. \$150: Marija Frank. \$120: Štefan Žalik.

\$110: Slavko in Marija Godec. \$70: Frank Koprivec. \$40: Zora Kirn, Pavla Čuk. \$30: J. Paulič, Roland in Melinda Mrak. \$25: Anka Brgoč. \$20: Stanko Vrankar, Stanko Prosenak, Anica Sivec, Marjan Pažek, N.N., Kamica in Stojan Žele, Vinko Erjavec, Franjo Majerič, Franc Danev. \$10: Jože Konda, Julijana Kovačič, Pavlina Cestnik. \$5: Jadranka Rutar, Matevž Kokelj.

ZA p. STANKA ROZMANA: \$80: Cecilija Pirnat \$50: N.N. \$40: Alojz Gašperič. \$30: K.O. **ZA BOLNIŠNICO V NANGOMI:** \$20: Pepi in Tone Mikuš. **ZA LAČNE:** \$50: Mirko Šveb. \$30: Lojzka Gosak. \$10: Toni Laznik.

ZA MISIJONE: \$300: N.N. \$200: J.T., T.Konda. \$100: M.Rogina, N.N. \$50: Mirko Šveb. \$30: Cecilija Pirnat. \$20: Franc Danev. **ZA LAČNE MATERE TEREZIJE:** \$40: J.Paulič. **ZA p. MIHA:** \$50: N.N. **ZA p. PEPIJA:** \$60: Anton in Marija Brne. **NAJ VSEMOGOČNI OBILNO POPLAČA VAŠO DOBROTO!**

IZ BARAGOVE KNJIŽNICE

UČIMO SE SLOVENSKO Draga Gelt, Magda Piškotek, Marija Penca - LET'S LEARN SLOVENIAN I, II, III (\$20 - za posamezni del). ZNAŠ SLOVENSKO – DO YOU KNOW SLOVENIAN – Tečaj slovenskega jezika za odrasle – Slovenian language course for adults IN OSNOVNA SLOVNICHNA PRAVILA IN VAJE – Draga Gelt, \$20. SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL - UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA - Milena Gobetz in Breda Lončar, I. del \$20, II. del \$30.

SLOVENIAN LANGUAGE IN AUSTRALIA-25 years of Slovenian language in VIC - Saša Ceferin, \$25.

VENETI – FIRST BUILDERS OF EUROPEAN COMMUNITY – angleški prevod, trde platnice – 534 strani, 150 ilustracij, \$45. SLOVENCİ, KDO SMO – Ivan Tomažič, \$30.

ETRUŠČANI IN VENETI – drugi venetski zbornik – Ivan Tomažič, \$25.

SLOVENSKE KORENINE - Ivan Tomažič \$10-mehke platnice; \$15-trde platnice

ZBORNİK PRVE MEDNARODNE KONFERENCE - Veneti v etnogenezi srednjeevropskega prebivalstva - PROCEEDINGS OF THE FIRST INTERNATIONAL TOPICAL CONFERENCE - \$30.

TRETJI VENETSKI ZBORNİK – V Evropi 2000 – Ivan Tomažič, \$25.

RAZSTAVA VENETI NA SLOVENSKEM – Ptuj 2001, 46 strani, v slovenščini z angleškim prevodom, \$8.

100 RECEPTOV SESTRE NIKOLINE 1.,2.,3.,4.,5.,6. knjiga, \$15.

POTOK TREH IZVIROV – črtice, pesmi in aforizmi – Ivan Lapuh, \$15.

BOŽIČNE PESMI V PROZI - Roberto Innocent, \$30.

PAX ET BONUM – MIR IN DOBRO – Draga Gelt, Veronika Ferfolja, \$30.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE – trde platnice \$45, mehke platnice \$30.

THE SNOWY MOUNTAINS - Ivan Kobač, trde platnice - \$20, mehke platnice - \$10.

PIPA, KLOBUK IN DOBER NOS – Leopold Suhodolčan, \$1.

SLOVENSKE LJUDSKE PRIPOVEDKE – SLOVENE LEGENDS – Dušica Kunaver, \$20.

POTOVANJE SKOZI ČAS - Jožica Marn Gerden, \$20.

TIHI GLAS IZ GLOBOČINE SRCA - Jožica Polak, \$15.

MOLITVENIK ZA BOLNIKE - OSTANI Z NAMI - \$10.

SLOVENSKO ANGLEŠKI in ANGLEŠKO SLOVENSKI SLOVAR, \$90

POBEGLI ROBOT – Vida Pečjak, \$3.

CELOVŠKE, CELJSKE IN GORIŠKE

MOHORJEVE KNJIGE 2005, \$90.

NA USODNEM RAZPOTJU - M. Peršič, \$25.

PREMIKI – Janez Janša, \$35.

KRISTJAN MOLI - molitvenik, \$15.

PRATIKA 2005, \$12.

NOVE ZGOŠČENKE (CD) CENA \$22

MARIBORSKI OKTET - Jubilejni koncert

KOMORNI ZBOR AVE - Eno Dete je rojeno

ANTON MARTIN SLOMŠEK - Drobtinice

SESTRE KLARISE - Marija, Mati moja

FRANC JAVORNIK - Portret prvaka ljubljanske opere

KVINTET SONČEK - Večerni zvon

BRATJE PIRNAT

'IGNITE' - 29. SLOVENSKI MLADINSKI KONCERT, \$25

Misli Thoughts - Božje in človeške - Misli Thoughts - Božje in človeške

Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljen (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Urednik in upravnik (Editor and Manager):** p. Ciril A. Božič, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | Ureja (Production Editor) in računalniški prelom: Marija Anžič | **Naslov: MISLI, PO Box 197, KEW VIC 3101 | Tel.:** 03 9853 7787 | Fax: 03 9853 6176 | E-mail: misli@infoxchange.net.au | Naročnina za leto 2005 je 30 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 70 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej | **Poverjenišvo** za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo | Za objavljene članke odgovarja pisec sam | **Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out):** MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew Vic 3101 | **Tisk (Printing):** Distinction Printing Pty. Ltd., 164 Victoria Street, BRUNSWICK VIC 3056 | Tel.: 03 9387 8488 | Fax: 03 9380 2141. Misli na internetu: | Vnos: Draga Gelt | <http://www.glasslovenije.com.au> - Tam kliknite na MISLI.

ISSN 1443-8364

Misli Thoughts - Božje in človeške - Misli Thoughts - Božje in človeške

DONVALE TRAVEL SLOVENIA TRAVEL 1952 - 2005

**THE GREGORICH FAMILY HAS SERVED THE SLOVENIAN
COMMUNITY IN AUSTRALIA FOR 53 YEARS.**

**For all your travel requirements: Hotels; Car Hire or Leasing;
Cruises; Air travel; Group bookings worldwide; Travel Insurance.**

License No. 32218

**Please contact us for dates and economical
rates. Make an early reservation
to avoid disappointment.**

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE

**PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ ZA OBISK SLOVENIJE V LETU 2005**

**Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta....**

**Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!**

**Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!**

**ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel/Donvale Travel
1042-1044 Doncaster Road
EAST DONCASTER VIC 3109
Telefon: 03 9842 5666
Fax: 03 9842 5943**